

Myrinia 15 (1) innehåll

- 1 Pell Algot Eriksson (1919 - 2004)
Tomas Hallingbäck
- 3 Microbryum (Phascum) floerkanum - första fyndet på nästan 50 år i Sverige?
Niklas Lönnell
- 6 Husmossans (Hylocomium splendens) tillväxt på två olika altituder i Latnjajaure, norra Sverige
Annika Jägerbrand
- 14 Rapport från Mossornas Vänners exkursion till Falbygden 9-11 maj 2003
Bertil Jannert & Per-Arne Arulf
- 20 Mossornas Vänners exkursion till Östergötland 24-25 april 2004
Magnus Wadstein
- 28 Landskapsmossor - sensu latu
Niklas Lönnell
- 33 Ny litteratur
Lars Hedenäs
- 35 Aktuella aktiviteter
- 36 Matrikel (2004)
- 44 Årsmötesprotokoll (ordinarie föreningsstämma 24 april 2004)

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET

005-05-09

Myrinia

PU
419

Föreningen Mossornas Vänners tidskrift

Volym 15 - nr 1 - 2005

MYRINIA är Mossornas Vänners tidskrift. Mossornas Vänner är en förening som har som målsättning att hålla kontakten mellan och främja mosskännedom bland mossintresserade, såväl amatörer som yrkesaktiva. Detta sker, förutom via MYRINIA, genom nationella och regionala exkursioner, studiecirkel och bestämningsservice m.m.

Medlemskap i föreningen, vilket inkluderar MYRINIA, kostar 70 kr. Familjemedlemmar (erhåller ej MYRINIA) betalar 10 kr. Utländska medlemmar betalar 180 kr (varav 60 kr p.g.a. de höga bankkostnaderna). Beloppet sätts in på postgiro 13 37 88-0 (Mossornas Vänner).

Vill du ha kontakt med andra mossintresserade? Visst vill du det! Tag i så fall kontakt med någon i Mossornas Vänners styrelse, se till höger.

Om du har ny adress: hör av dig till kassören (se till höger)!

Myrinia
Föreningen Mossornas Vänners tidskrift
<http://www.sbf.c.se/MV/>
ISSN 1102 - 4194
Upplaga: 240 exemplar
Ansvarig utgivare: Niklas Lönnell

Ordförande: Niklas Lönnell,
Box 25 195, 750 25 Uppsala,
tel 070-5745796, niklas.lonnell@telia.com

Vice ordförande: Per Darell, Rökesvens
v. 14, 342 34 Alvesta, 0472-12919

Sekreterare: Olle Holst, Lovisastigen 50,
222 41 Lund, 046-12 07 08,
Olle.Holst@comhem.se

Kassör: Karin Wiklund, Dalby Hässle,
755 91 Uppsala, 018-38 22 37,
Karin.Wiklund@ebc.uu.se

Exkursionssekreterare: Jörgen Rudolphi,
Linnégatan 11B, 753 32 Uppsala, 018-
12 07 53, Jorgen.Rudolphi@nvb.slu.se

Kursansvarig: Henrik Weibull, Torstuna
Hyvlinge, 740 83 Fjärdhundra, tel 0171-
41 22 50, h.weibull@telia.com

Försäljningsansvarig: Henry Åkerström,
Västgötaresan 46, 2tr, 757 54 Uppsala,
018-42 21 63 / 018-16 38 43,
Henry.Akerstrom@telia.com

Hemsidesansvarig: Kristoffer Hylander,
Älvans väg 83, 907 50 Umeå,
090-71 93 10,
kristoffer.hylander@irrblosset.se

Ledamot: Tomas Hallingbäck,
Körsbärsvägen 7, 741 31 Knivsta,
018-34 35 12 / 67 24 67,
Tomas.Hallingback@ArtData.slu.se

Omslagsbild: Ricciocarpos natans
vattenstjärna är Östergötlands
landskapsmossa. Fotograf: Niklas
Lönnell.

Pell Algot Eriksson (1919 - 2004)

Tomas Hallingbäck, Körsbärsvägen 7, 741 31 Knivsta

Pell Algot Eriksson, vitmosskännare, spelman och folkskollärare i Malung (Dalarna) har gått ur tiden. Han blev 85 år gammal. Pell Algot träffade jag första gången på Axvalla folkhögskola utanför Skara 1974, där vi båda deltog i en mossexkursion arrangerad av Nordisk Bryologisk Förening. Då kunde jag inget om vitmossor. Jag hade givit mig i kast med de flesta andra mossgrupper men vitmossor ansågs då som svårast. Men Pell Algot erbjöd sig att introducera mig i vitmossornas rike och bjöd mig till Malungsfors redan året därpå. Pell Algot hade insett att Malung var paradiset för vitmossor och Pell Algot, deras utforskare. Vad vore sedan inte mer naturligt än att be Pell Algot lära föreningen Mossornas Vänner mer om vitmossorna, och så gjorde han hösten 1988 i samarbete med Malungs folkhögskola och Dalarnas Botaniska Sällskap. Jag imponerades mycket av hur han lyckades se de minsta detaljerna i sitt mycket enkla mikroskop, ett monokulärt sådant, utan lampa, men med spegel, köpt på postorder för en billig penning. Han hann med att sprida sina kunskaper till många och på ett

Pell Algot Eriksson

trevligt sätt, bl.a. inspirerade han forskaren Urban Gunnarsson, som också har sina rötter i västra Dalarna, och som senare doktorerade i ämnet myrvegetation. En vitmossa var Pell

Algots ögonsten och det var spatelvitmossa *Sphagnum angermanicum* som han visste extra mycket om. Under mosskursen i Malung 1988 fick deltagarna lyssna till Pell Algot när han med sin violin spelade sin egen komponerade vitmossopska. Pell Algots intresse för botanik hade startat långt tidigare, troligen i slutet av 1950-talet då han på sin fritid utforskade Tyngsjö och finnskogarna vid gränstrakterna mellan Dalarna och Värmland. Han berättade flera rörande historier om livet som folkskollärare i Tyngsjöskolan med enbart skogsfinnarnas barn som elever, alltid lika intresserade och läraktiga. Han berättade om sitt första möte med Torsten Erik Hasselrot som kom vandrande (!) genom Dalaskogarna upp till Tyngsjö. Pell Algot lärde sig

mycket även om lavar, svampar och kärlväxter men hans kunskaper om vitmossor var närmast unik i Sverige. Rikskändis blev han i ett radioprogram där han vann första priset i en frågesporttävling om mossor och lavar ledd av Nisse Linnman 1961. Priset var en resa till Abisko.

Några av Pell Algot Erikssons publicerade alster

Eriksson, P.A. 1972. *Sphagnum angermanicum* funnen i västra Dalarna och östra Värmland. Svensk Botanisk Tidskrift 66: 136–138.

Eriksson, P.A. 1979. Nya lokaler för *Sphagnum angermanicum* i Västerdalarna. Svensk Botanisk Tidskrift 73: 202.

Eriksson, P.A. 1996. Malung - en *Sphagnum*-rik socken. Myrinia 6: 2–11.

***Microbryum (Phascum) floerkeanum* - första fyndet på nästan 50 år i Sverige?**

Niklas Lönnell, Box 25 195, 750 25 Uppsala,
Niklas.Lonnell@telia.com

Microbryum (Phascum) floerkeanum has been found in the province of Uppland in the autumn of 2004. The last recording of the species from Sweden, which is known to the author, is from 1957. The species grew in a stubble field together with *Tortula acaulon* (*Phascum cuspidatum*) and *Bryum klinggræffii*. The minute and often scattered shoots are easily overlooked. The brownish colour, however, facilitates the discovery of the species in the field.

Många gånger har jag tagit hem en mossor som jag har hoppats skall visa sig att vara *Microbryum (Phascum) floerkeanum*. Det har alltid hitintills blivit *Tortula acaulon* (*Phascum cuspidatum*). Denna art varierar något fruktansvärt i storlek och utseende, och en hel del varieteter har också blivit beskrivna. Därför kastades jag mellan hopp och förtvivlan när jag såg några små bruna prickar på leran i en stubbåker på Munsö öster om Stockholm 24 oktober 2004. Allteftersom jag kröp för att hitta ytterligare skott blev jag mer tveksam till mitt första intryck. Jag hittade nämligen skott som såg ut som en liten *Tortula acaulon* om vartannat med de andra skotten, och ibland tyckte jag att jag

skymtade kapseln men ibland inte. Saken blev än mer förvirrad av att det fanns brunpigmenterade *Bryum*-blad inblandat här och var. Väl hemma lyckades jag övertyga mig själv om att det verkligen var *Microbryum floerkeanum*. Förutom den lilla storleken och den brunröda pigmenteringen pekade de breda bladen, den symmetriska mössan, den korta kraftiga setan och den nästan runda kapseln i rätt riktning. Sporerna var tyvärr inte riktigt mogna trots att det var sent i oktober och sommaren hade varit fuktig. Jag återvände den 14 november, men då var åkern plöjd. De omogna sporerna var dock relativt släta och små (upp till 25 µm). Jag snittade även bladen och lyckades

uppbbringa lite kaliumhydroxid (KOH) som jag hällde på. Tvärsnittet var inte helt övertygande, men bladen blev åtminstone delvis röda, som de skulle om de rörde sig om *Microbryum floerkeanum*. Vad jag även lade märke till var att kapselväggen gjorde ett kornigt intryck, vilket antagligen orsakas av att sporena lyser igenom kapselväggen. Detta kan man skimra på illustrationer i t.ex. Nyholm (1989) och Crum & Anderson (1981). Detta har jag aldrig sett hos *Tortula acaulon*, hos vilken kapselväggen alltid brukar vara skinande slät. Jag vet dock inte om detta är diagnostiskt.

Figur 1. Några skott av *Microbryum (Phascum) floerkeanum* sedd uppifrån. Foto: Niklas Lönnell.

För att bli riktig säker skickade jag även min kollekt till Chris Preston, som har sett arten mycket i trakterna av Cambridge i England. Till min stora glädje kunde han bekräfta min bestämning. Jag vill framföra mitt stora tack för denna assistans.

Microbryum floerkeanum är funnen i Sveriges slättbygder och särskilt där leran är kalkhaltig. Mig veterligen föreligger inga fynd i Sverige efter 1957. I Norge hittades dock arten nyligen i Trondheimstrakten (Hassel 2004). Senhöst till tidig vår är nog bästa tiden att hitta arten, men det är

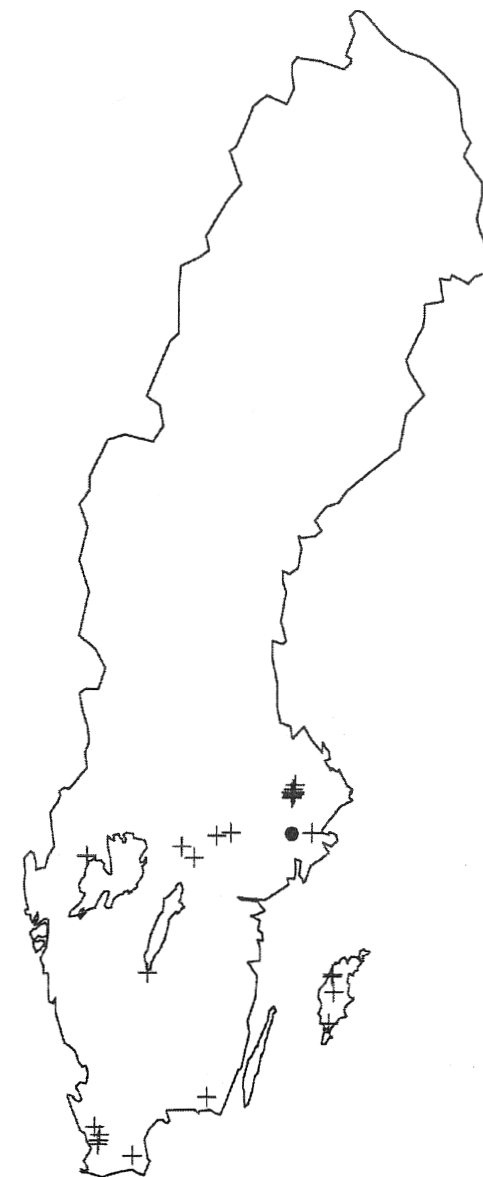
Figur 2. Ett skott av *Microbryum (Phascum) floerkeanum* från sidan. Foto: Niklas Lönnell.

lätt att förbise denna mycket lilla art. För att hitta arten i fält bör man leta efter små bruna prickar på kalkhaltig lera i t.ex. stubbåkrar eller lerskärningar. Uppgifter om fynd av arten tages tacksamt emot på ovanstående adress.

Microbryum floerkeanum; UPPLAND;
Munsö församling; Lugnet V-ut. V om vägen mot Norrby; RT90: 6589239/
1598471; 2004-10-24; stubbåker efter vete; Niklas Lönnell 2079

Referenser

- Hassel K. 2004. Moser i kulturlandskapet og registreringar i åkerkanter og beitemark i Trondheimsfjordsområdet. *DN Utredning 2004-5*. Direktoratet for naturforvaltning.
- Nyholm E. 1989. *Illustrated Flora of Nordic Mosses. Fasc. 2. Pottiaceae-Splachnaceae-Schistostegaceae*. Nordisk Bryologisk Förening, Köpenhamn och Lund.
- Crum H.A. & Anderson L.E. 1981. *Mosses of Eastern North America. Volume 1*. Columbia University Press, New York.

Figur 3. Utbredningen av *Microbryum (Phascum) floerkeanum* i Sverige. Den nyupptäckta lokalen är markerad med en svart prick.

Husmossans (*Hylocomium splendens*) tillväxt på två olika altituder i Latnjajaure, norra Sverige

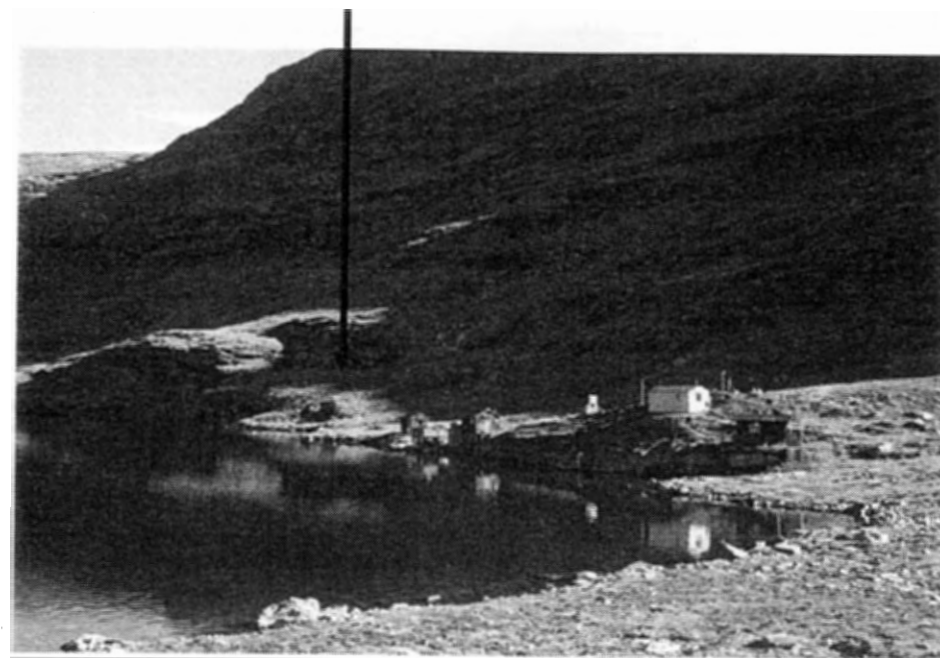
Annika Jägerbrand, Stämmetv. 3, 454 93 Brastad,
annika.jagerbrand@botany.gu.se

This study presents mossgrowth measurements in Hylocomium splendens for 10.5 months (1996-1997) at Latnjajaure (68°21'N, 18°30'E), in northern Sweden. Mossgrowth measurements at 2 different altitudes (980 and 1290 m.a.s.l.) were performed on moss shoots at the site as well as on reciprocally transplanted mosses. The mossgrowth increase was the largest in one of the habitats at the lowest situated site on non-transplanted shoots (ca 3.0 mm), whereas growth increases seemed to be very low in all other measurements (ca 1.5 mm).

Introduktion

Tillväxten hos mossor är reglerad av flera faktorer: vattentillgång, skott-täthet, temperatur och andra biotiska och abiotiska faktorer. Trots liknande fysiologi, så skiljer sig mossor och kärlväxter åt på flera ekofysiologiska punkter (t.ex. Kallio & Kärenlampi 1975). Kärlväxter är ofta begränsade i sin tillväxt av näringstillgång och konkurrens (om t.ex. ljus), medan mossor oftast är begränsade i sin tillväxt av vattentillgång. Mossor kan faktiskt istället vara gynnade av att växa tätt tillsammans i kuddar eller mattor eftersom avdunstningen och temperaturfluktuationer för varje

enskilt mosskott då reduceras (t.ex. van der Hoeven & During 1997). De stora ekofysiologiska skillnaderna som finns mellan kärlväxter och mossor gör det svårt att dra slutsatser om mossornas ekologi baserat på respons hos kärlväxter. Till exempel så brukar en generell kärlväxtrespons längs en temperaturgradient eller altitudgradient vara att växten blir reducerad i storlek och dvärgartad, vilket man kan se tydligt hos fjällväxter. Detta har också observerats hos mossorna i Antarktis (Longton 1979), men när jämförelser har gjorts över större geografiska områden (Jägerbrand m.fl. 2005) kan man inte lika enkelt se samma trender.

Figur 1. Latnjajaure fältstation på 980 möh i norra Sverige. Pilen visar området där mosstillväxtmätningarna utfördes. Foto av Ulf Molau, augusti 2003.

Tillväxten hos både mossor och kärlväxter är vid obegränsad vattentillgång till en stor del reglerad av temperaturen. Detta har studerats hos olika mossarter under kontrollerade laboratorieexperiment (Furness & Grime 1982). Observationer på mosstillväxten i fält är däremot inte så många och speciellt inte i norra Sverige. Hur tillväxten varierar med miljön är viktigt att veta för att t.ex. förutsäga hur mossorna kommer att svara på de observerade och kommande förändringar i klimatet. Mossorna är mycket viktiga komponenter i subarktiska miljöer, och det är

därför viktigt att ha bra grundkunskaper om deras ekologi och tillväxt i de områden som förutspås förändras mycket av klimatförändringarna. I dagsläget bedöms både alpina och arktiska miljöer vara känsliga för de kommande klimatförändringarna, som i värsta fall kan orsaka bestående och eventuellt irreversibla skador i ekosystemen (IPCC 2001). Man kan dock tänka sig att vissa mossor, såsom husmossan (*Hylocomium splendens*) med ett högt temperaturoptimum för sin tillväxt skulle kunna vara en art som skulle gynnas av det förändrade

Figur 2. Platån på 1290 möh i närheten av Latnjajaure. Pilen visar området där mosstillväxtmätningarna utfördes. Foto av Ulf Molau, 19900620.

klimatet i norra Sverige. Både temperatur och nederbörd har ökat under 1990-talet och kommer att öka ytterligare under nästa decennium p.g.a. den intensifierade växthuseffekten (se t.ex. EEA 2004). Att mossor kan öka i både antal och frekvens som resultat av det mer gynnsamma klimatet har visats i Norge (Økland m.fl. 2004).

Husmossa är en av de mest studerade mossarterna inom bryoekologin, och förekommer från tempererade områden ända upp till högarktiska områden. Den högsta tillväxthastigheten för husmossa är uppmätt till ca 20°C i laboriemiljö (Furness & Grime

1982), men i fält ligger temperatur-optimum mellan 10-15°C, uppmätt på boreala och subarktiska lokaler (Kallio & Saarnio 1986, Vitt 1990). Årlig tillväxt hos husmossa i relation till altitud har studerats i Österrike och visade att det finns ett positivt samband (dvs. korrelation) mellan temperatur och årlig tillväxtökning (Zechmeister 1995). Denna positiva korrelation var också tydlig i en undersökning av husmossans retroaktiva tillväxt (uppmätt genom att beräkna tillväxtzoner baserat på gamla segment; Callaghan m.fl. 1997). Men, trots det klara sambandet mellan temperatur och tillväxt hos

husmossa, så uppvisar experiment som höjer temperaturen i fält inte alls samma klara trender (t.ex. Potter m.fl. 1995, Jägerbrand 1996, Jägerbrand m.fl. 2003). Tvärtom så verkar en temperaturhöjning i fältexperimenten ha negativa effekter på mossans tillväxt, vilket förmodligen är kopplat till att temperaturhöjningen också gör att vattenavdunstningen blir högre.

Om man i naturen direkt kunde observera ett samband mellan temperatur (eller altitud) och tillväxt, så skulle vi få mer information även indirekt om husmossans eventuella respons i det framtida klimatet. För att öka informationen om husmossans tillväxt i norra Sverige, och för att undersöka huruvida husmossans tillväxt är olika på två olika lokaler belägna på olika altituder (980 och 1290 m.ö.h.) genomfördes tillväxtmätningar mellan 1996-1997 under 10,5 månader på. Dels studerades moss-skott som redan växte på lokalen (nedan kallade inhemska) och mosstuvor som flyttades från en lokal till en annan (nedan kallade transplanterade).

Material och metoder

Lokaler

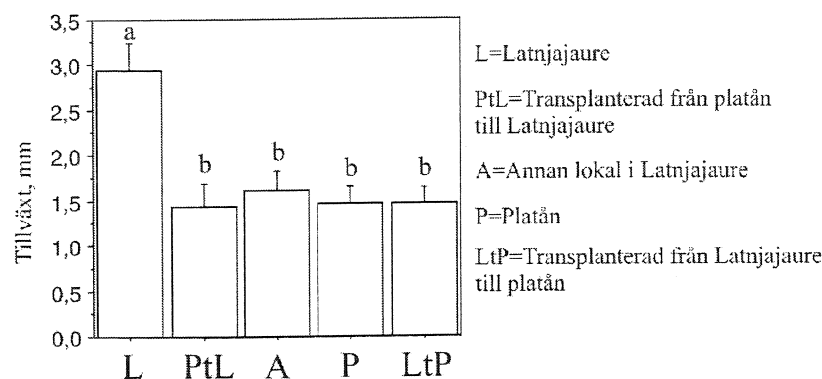
Denna studie utfördes i Latnjajaure (68°21'N, 18°30'E) ca 15 km väster om Abisko i norra Sverige. Området är ovanför trädgränsen och därför klassificerat som arktiskt, men eftersom Latnjajaure fältstation är beläget på 980 m.ö.h. är det mera subarktiskt-alpint. På grund av det karga klimatet (tabell 1) påminner vegetationen mer om högarktis (Stenström 2000). Två områden för tillväxtmätningar hos husmossa valdes på olika altituder. Ett område i närheten av fältstationen (Figur 1), dominerad av *Carex* och typisk fjäll-lågorätsvegetation precis i närheten av en liten jock (L), och ett område på en platå 1290 m.ö.h. (Figur 2), där husmossa förekom i ett litet område i lä bakom en kant av stenar (P). Dessutom valdes även en annan (A) extra lokal för tillväxtmätningar i Latnjajaure i typisk ängsvegetation (se t.ex. Jägerbrand m.fl. 2003).

År	Årlig medeltemperatur, °C	Total nederbörd, mm
1996	-2.2	605
1997	-2.0	742

Tabell 1. Klimatdata för Latnjajaure 1996-1997.

Husmossan (*Hylocomium splendens*)

Husmossan är en av de mest väl-studerade mossarterna inom bryologin. I boreal skog bildar den ofta tydliga våningar som är annuella, så kallad sympodial tillväxt (Tamm 1953, Økland 1995, Callaghan m.fl. 1978) ibland med viss fördröjning (Økland 1995). I subarktiska områden utvecklas inte alltid dessa våningar utan mossan kan då istället fortsätta att växa i toppen, så kallad monopodial tillväxt (Ross m.fl. 2001). Den är en av de allra vanligaste växterna i hela Sverige och en av de allra vanligast förekommande mossorna i den norra hemisfären (Persson & Viereck 1983). Cirkumpolärt är den dessutom en av de mest dominanta (superdominanta) arterna (Matveyeva & Chernov 2000).

Figur 3. Mosstillväxt (± 1 S.E.) hos Husmossan (*Hylocomium splendens*) uppmätt på två olika altituder på både inhemska mosstuvor och ömsesidigt transplanterad mossor under 10,5 månader 1996-1997. Latnjajaure=980 möh, Platån=1290 möh. Olika bokstäver i figuren visar att det finns signifikanta skillnader (Anova och Tukey-Kramer post-hoc test).

Tillväxtmätningar och analyser

Från Latnjajaure plockades systematiskt 12 mosstuvor av husmossa i närheten av lokal A som transporterades i plastpåsar till platån. Mosstuvorna lades försiktigt ned i vegetationen efter att jag först tog upp 10 mosstuvor (på grund av brist på stora husmossmattor fick antalet tuvor reduceras) som sedan användes för tillväxtmätningarna på transplanterad mossor i Latnjajaure (L). De övriga 2 mosstuvorna placerades även dom i husmossvegetation, men de placerades försiktigt in i mossmattorna utan att några mossor togs bort. Tillväxtmätningar genomfördes genom att färgstarka trådar knöts 0,5 cm från mosskottens yttersta spets direkt efter transplantationen av mossorna. Den 12 augusti 1996 på platån (P) och den

13 augusti i Latnjajaure (L) knöts trådar på 2 mosskott från varje tuva, och 2 kontroller från husmossan i den existerande "inhemska" vegetationen strax bredvid (ca 10 cm därifrån), samt på 20 mosskott på den extra lokalen (A). Den 26 juni 1997 mättes tillväxten som en ökning från 0,5 cm med ett digitalt skjutmått på platån och 3 juli 1997 på mosskotten i Latnjajaure. Tyvärr hade en del mosskott gått av, medan andra inte återfanns. Därför blev antalet mätningar olika: 24 (P), 22 (LtP), 20 (L), 18 (PtL), 16 (A). Anova med Tukey-Kramers post-hoc test användes efter normaltransformering av data.

Resultat

Anovan visade att det var signifikanta skillnader i tillväxt hos husmossa mellan de olika lokalerna ($F=7,24$; $P<0,0001$), och Tukey-Kramers post-hoc test visade att tillväxten hos de inhemska (d.v.s. ej transplanterade) mossorna i en av lokalerna i Latnjajaure var allra störst (Figur 3).

Diskussion

Tillväxten var signifikant högre på den ena lokalen i Latnjajaure (ca 3,0 mm), men inte på en annan lokal i närheten, eller i de transplanterade

mossorna. Faktiskt så var tillväxtökningen i de övriga grupperna mycket liten och ganska likartad (ca 1,5 mm). Mellan 1995-1996 uppmättes en tillväxt på 2,3 mm på en lokal i närheten av extralokalen (A) i denna studie (se Jägerbrand m. fl. 2003). De olika tillväxtökningarna mellan 95-96 och 96-97 tyder på att det kan finnas annuella variationer i tillväxten. Potter m.fl. (1995) uppmätte en årlig tillväxt på 11 mm i Abisko, medan Zechmeister (1995) uppmätte husmossans tillväxt på 5-28 mm under ett år på 2050-2150 m.ö.h. i Alperna, vilket är betydligt högre än i denna studie. Det är okänt varför tillväxten i Latnjajaure är betydligt lägre än i både Abisko och Alperna, men det kan bero på en rad olika faktorer, såsom olika mätmetoder för bestämning av årlig tillväxt, men också på olika nederbördsförhållanden. I en studie i 54 populationer av husmossa spridda över hela nordliga Amerika förutom Arktis, avslöjade Vitt (1990) att tillväxten var mest relaterad till nederbörd och hur kontinentalt klimatet är. Variation i nederbörd och temperaturförhållanden lär också vara av stor betydelse för tillväxten, t.ex. hur lång tid det regnar, hur ofta och vilken temperatur som är under nederbördsperioden. Denna kombination av variationer i nederbörd och temperatur är svår att ta med i sådana här studier.

Även tidsperiod för tillväxtmätningen kan ha spelat viss roll i denna studie, då tillväxten ej blev uppmätt under ett helt år. Då juni-augusti är de månaderna som är varmast och kanske därför viktigast för tillväxten i subarktiska miljöer, så bör tillväxten relativt sett vara mindre i denna studie än i tidigare och andra studier.

I denna studie var husmossans tillväxt större på den lägre altituden, men eftersom husmossans tillväxt på den andra lokalen inom samma område var betydligt mindre, så tyder resultaten på att det finns stor lokal variation. Detta beror kanske på olika mikroklimat i de olika habitaten inom Latnjajaure området. Dessutom visade den transplanterade mossan mycket lägre tillväxt än den inhemska som växte alldeles intill. Detta kan tyda på att det finns tuveffekter (av t.ex. olika täthet), på att mossorna behöver längre tid för att acklimatisera sig, eller på att det finns viss genetisk variation som påverkar tillväxten (se t.ex. Cronberg m.fl. 1997).

Sett ur ett klimatförändringsperspektiv så tillför denna studie kunskap om att tillväxthastigheten kan variera mycket inom samma lokala område, vilket gör det svårt att dra några generella slutsatser om mosstillväxten i relation till både miljö och klimat.

Tack

Jag vill tacka Abisko vetenskapliga forskningsstation och Latnjajaure fältstation för övernattningsmöjlighet och för hjälp som jag fått av personalen verksam där. Denna studie blev delvis finansierad av Abisko stipendiefonden och Kapten Carl Stenholms donationsfond.

Referenser

- Callaghan T.V., Collins N.J. & Callaghan C.H. 1978. Photosynthesis, growth and reproduction of *Hylocomium splendens* and *Polytrichum commune* in Swedish Lapland. Strategies of growth and population dynamics of tundra plants 4. *Oikos* 31: 73–88.
- Callaghan T.V., Carlsson B.Å., Sonesson M. & Temesváry A. 1997. Between-year variation in climate-related growth of circumarctic populations of the moss *Hylocomium splendens*. *Functional Ecology* 11: 157–165.
- Cronberg N., Molau U. & Sonesson M. 1997. Genetic variation in the clonal bryophyte *Hylocomium splendens* at hierarchical geographical scales in Scandinavia. *Heredity* 78: 293–301.
- EEA. 2004. Impacts of Europe's changing climate, an indicator-based assessment. European Environmental Agency, EEA Report 2, Copenhagen.
- Furness S.B. & Grime J.P. 1982. Growth rate and temperature responses in bryophytes. II. A comparative study of species of contrasted ecology. *Journal of Ecology* 70: 525–536.
- IPCC. 2001. *Climate change 2001: Impacts, adaptation and vulnerability*. IPCC WGII report, Cambridge University Press, Cambridge.
- Jägerbrand A.K. 1996. *Arctic moss growth and moss communities: effects of simulated climate change*. M.Sc.thesis. Göteborg university, Göteborg.
- Jägerbrand A.K., Molau U. & Alatalo J.M. 2003. Responses of bryophytes to simulated environmental change at Latnjajaure, northern Sweden. *Journal of Bryology* 25: 163–168.
- Jägerbrand A.K., Jónsdóttir I.S. & Økland R.H. 2005. Phenotypic variation at different spatial scales in relation to environment in two circumpolar bryophyte species. I: Jägerbrand A.K. *Subarctic bryophyte ecology: phenotypic variation and responses to simulated environmental change*. Ph.D. thesis, Göteborg University, Göteborg.
- Kallio P. & Kärenlampi L. 1975. Photosynthesis in mosses and lichens. sid. 393–423. I: Cooper J.P. (red.) *Photosynthesis and productivity in different environments. The international biological programme*, Cambridge University Press, Cambridge.
- Kallio P. & Saarnio E. 1986. The effect on mosses of transplantation to different latitudes. *Journal of Bryology* 14: 159–178.
- Longton R.E. 1979. Climatic adaptation of bryophytes in relation to systematics. sid. 511–531. i Clarke G.C.S. & Duckett J.G. (red.) *Bryophyte Systematics. Systematics Association Special Volume No. 14*. Academic Press, London and New York.
- Matveyeva N. & Chernov Y. 2000. Biodiversity of terrestrial ecosystems. sid. 233–273. i Nuttall M. & Callaghan T.V. (red.) *The Arctic: Environment, People, Policy*. Harwood Academic Publishers, Reading.
- Økland R.H. 1995. Population ecology of the clonal moss *Hylocomium splendens* in Norwegian boreal spruce forests. I. Demography. *Journal of Ecology* 83: 697–712.
- Økland T., Bakkestuen V., Økland R.H. & Eilertsen O. 2004. Changes in forest understorey vegetation in Norway related to long-term soil acidification and climatic change. *Journal of Vegetation Science* 15: 437–448.
- Persson H. & Viereck L.A. 1983. Collections and discussions of some bryophytes from Alaska. *Lindbergia* 9: 5–20.
- Potter J.A., Press M.C., Callaghan T.V. & Lee J.A. 1995. Growth responses of *Polytrichum commune* and *Hylocomium splendens* to simulated environmental change in the subarctic. *New Phytologist* 131: 533–541.
- Ross S.E., Callaghan T.V., Sonesson M. & Sheffield E. 2001. Variation and control of growth-form in the moss *Hylocomium splendens*. *Journal of Bryology* 23: 283–292.
- Stenström A. 2000. *From pollination to variation. Reproduction in arctic clonal plants and the effects of simulated climate change*. Ph.D. thesis, Göteborg University, Göteborg.
- Tamm C.O. 1953. Growth, yield and nutrition in carpets of a forest moss (*Hylocomium splendens*). Stockholm: Meddel. från Statens Skogsforskningsinst. 43: 1–140.
- van der Hoeven, E.C. & During H.J. 1997. Positive and negative interactions in bryophyte populations. sid. 291–310. i de Kroon H. & van Groenendaal J. (red.) *The ecology and evolution of clonal plants*. Backhuys Publishers, Leiden, The Netherlands.
- Vitt D.H. 1990. Growth and production dynamics of boreal mosses over climatic, chemical and topographic gradients. *Botanical Journal of the Linnean Society* 104: 35–59.
- Zechmeister H.G. 1995. Growth of five pleurocarpous moss species under various climatic conditions. *Journal of Bryology* 18: 455–468.

Rapport från Mossornas Vänner exkursion till Falbygden 9-11 maj 2003

Bertil Jannert, Lyckebo, Bestorp, 52130 Falköping,
bertil.jannert@telia.com & Per-Arne Arulf, Trädgårdsgatan 26e,
52141 Falköping

This is a report from an excursion with Mossornas Vänner to Falbygden in Västergötland 9-11 May 2003 in connection with the annual meeting at Falköping May 10th.

Deltagare: Jan Andersson, Leif Appelgren, Per-Arne Arulf, Peter Carlsson, Johan Dahlberg, Christina Flint, Lars-åke Flodin, Ragne Gustavsson, Tomas Hallingbäck, Ingemar Herber, Bertil Jannert, Bo Karlsson, Svantje Löbel, Niklas Lönnell, Maria Molin, Allan Niklasson, Nils-Otto Nilsson, Heidi Paltto, Anne Ramos, Jörgen Sjögren, Anita och Leif Stridvall, Lennart Sundh, Måns Svensson, Kjell Söderqvist, Peter Sögar, Daniel Thorell, Henrik Weibull och Karin Wiklund.

För 10 år sedan, en kall och blåsig weekend i oktober, gästades Falbygden av en liten grupp mossvänner för årsmöte och höstexkursion. Vi besökte bland annat kända mosslokaler som Ållebergs Anne och Djupadalen i Dala. I maj 2003 var det dags

igen och vi kunde nu glädja oss åt ett trettiotal deltagare som var med oss under hela eller delar av exkursionen. Att döma av kläderna på fotografier från exkursionen var det en sval vår och enligt minnet var det torrt.

I Falköping håller vi på att inventera mossor, dels för att skaffa oss en uppfattning om mossfloran i kommunen, dels för att skaffa oss argument i naturvårdsarbetet. Vi blev därför mycket glada för den goda uppslutningen och hade stora förhoppningar om ett gott resultat och kanske några nya arter för kommunen. Vi hade gjort upp en lista på lämpliga lokaler och av dessa valde exkursionsledningen ut några som vi besökte. Vi höll oss strikt till Falköpings kommun och undvek därigenom bilrally genom Skaraborg.

Fredagen 9 maj

Några av deltagarna kom redan på fredagseftermiddagen och vi hann under några timmar besöka ett par lokaler inom Friggeråkers socken. Vi gjorde vårt första nedslag i Mössebergsslutningen ovanför Mössebergsgården. Den torra maj hade torkat ut mossorna till nästan oigenkännlighet men vi lyckades med lite ansträngning identifiera våra fyra baronmossor grov, liten, mörk baronmossa och piskbaronmossa (*Anomodon viticulosus*, *A. longifolius*, *A. rugelii* och *A. attenuatus*) samt blek stjärnmossa (*Mnium stellare*).

Efter fikapaus åkte vi till ett sedan länge nedlagt kalkbrott på Stora Bäckebo i Friggeråkers socken. Den östra delen av brottet var beskuggad och brottyterna täckta av mossor som kalklungmossa, kragpellia och källtuffmossa (*Preissia quadrata*, *Pellia endiviifolia* och *Cratoneuron filicinum*). I kalkstensbranten fann vi några andra intressanta arter såsom långhalsmossa, spetsig rullmossa och trubblansmossa (*Amblyodon dealbatus*, *Pseudocrossidium hornschurchianum* och *Didymodon tophaceus*). Vi hade även goda möjligheter att lära oss skilja på mjuk och tät planmossa (*Distichium*

Figur 1. Information vid vandrarhemmet, lördag morgon. Fotograf: Josef Jacobsson

Figur 2. *Abietinella abietina* (gruskammossa) är Västergötlands landskapsmossa. Fotograf: Josef Jacobsson

capillaceum och *D. inclinatum*). På en liten ö av bränd alunskiffer i mitten av "kalkbrottssjön" fann vi mattbildande briljantmossa (*Entodon concinnus*). Efter ett snabbbesök i ett rikkärr strax söder om kalkbrottet, där vi förutom väntade arter inte gjorde några anmärkningsvärda fynd, uppsökte vi vandrарhemmet i vår lilla stad.

Lördagen 10 maj

Vårt första mål var Högstena alvar i Högstena socken. Klassiska marker

som Nils Albertson, Erik Sjögren och andra bryologer besökt flera gånger och många intressanta arter är funna här. Vi började vår exkursion med att lära ut bryologins grunder till hembygds mannen och frilansaren på Falköpings tidning Josef Jacobsson, som sedan ägnade halvvannan timme åt att bekanta sig med ett antal mossvänner och fann att de var helt vanliga människor. Han arrangerade sedan olika gruppbilder och försökte med kameran fånga Västergötlands landskapsmossa kalkkammossan (*Abietinella abietina*) innan han sa farväl och åkte hem och skrev en trevlig liten artikel i vår avisa om

Mossornas Vänners besök på Falbygden.

Två arter fångade på denna lokal vårt intresse, båda med i EU:s Habitat-direktiv, nämligen trubbklockmossa (*Encalypta mutica*), som Tomas Hallingbäck fann på en kalkstenshäll, och styv kalkmossa (*Tortella rigens*), som växte lite varstans på hållarna. Andra trevliga arter på denna lokal var grov gulmossa och kalkkrok-mossa (*Pseudocalliergon lycopodioides* och *Drepanocladus sendtneri*).

Efter förmiddagskaffe gick vi ett par hundra meter västerut, passerade en stenmur och var inne i Öja heds naturreservat i Södra Kyrketorps socken. Mossfloran var påtagligt lik den på föregående lokal. Sålunda kunde vi notera grov gulmossa och styv kalkmossa även här. Nya var liten lancettmossa och röd klockmossa (*Trichostomum crispulum* och *Encalypta rhaptocarpa*). Sistnämnda kan dock enligt Tomas Hallingbäck ej skiljas från kariesklockmossa (*Encalypta trachymitra*) utan mogna kapslar varför ett litet frågetecken kvarstår.

Eftermiddagspasset började i Naturskyddsföreningens "Anomodon-reservat" på nordvästra delen av Gerumsberget. Reservatet omfattar ädellövskog i rasbranten och nedanför

branten en slingrande bäck och omgivande sumpskog. I nedre rasbranten växte mörk baronmossa på många stenar och i övre rasbranten fann vi rikligt med lunglav (*Lobaria pulmonaria*) på trädstammarna. En uppmärksam deltagare hittade högt upp i rasbranten västlig husmossa (*Loeskeobryum brevirostre*), som var ny för Falköpings kommun. Andra för platåbergens rasbranter typiska arter var vanliga som till exempel liten baronmossa, trädkrypmossa, fjällmossa, grov fjädermossa och kalksidenmossa (*Anomodon longifolius*, *Amblystegium subtile*, *Antitrichia curtipendula*, *Neckera crispa* och *Taxiphyllum wissgrillii*). Två arter som vi inte ser så ofta på Falbygden noterades också, nämligen klippfrullania och trind spretmossa (*Frullania tamarisci* och *Herzogiella striatella*). Vi lämnade nu reservatet och följde bäcken nedströms för att titta på dunmossa (*Trichocolea tomentella*) på dess enda kända lokal i kommunen. Vi fann den men den var inte till sin fördel denna torra maj. I anslutning till bäcken fann vi bäckradula och uddstjärnmossa (*Radula lindenbærgiana* och *Mnium marginatum*) och den på Falbygden kolossalt vanliga rutlungmossan (*Conocephalum conicum*). Söder om bäcken bjöd rasbrantens stenar på fina sittplatser för eftermiddagsfikan.

På vägen hem mot vandrarhemmet stannade vi till vid Djupadalen i Karleby. Tomas Hallingbäck skulle visa knattemossan (*Gyroweisia tenuis*) för oss andra. Han hade upptäckt den där för ett par år sedan. Efter idogt letande kunde han förevisa denna pyttelilla mossor. Förutom knattemossa fick vi på denna lokal ytterligare ett par nya arter till vår kommuninventering nämligen tuffkuddmossa och gul hårgräsmossa (*Eucladium verticillatum* och *Cirriphyllum crassinervium*). Dessutom fick vi en ny lokal för stennäbbmossa (*Rhynchostegium murale*).

Vi följde sedan Djupadalsbäcken några hundra meter västerut över Karleby hed för att söka efter spetslansmossa och spetsig rullmossa som vi tidigare funnit där, men nu kammade vi noll. Uppmärksamheten brukar avta framåt kvällen, och dessutom väntade middag och årsmöte, varför vi avbröt dagens övningar.

Söndagen 11 maj

Ett av målen för dagen var att återfinna kärröronmossa (*Jamesoniella undulifolia*) som senast sågs i Sverige på Mösseberg 1955 av Sven Fransson. Sven hade skickat oss en beskrivning av det område där han hade sett mossan. Mycket hinner emellertid förändras på 50 år. Hans minnesbild

var en öppen fukthed med insprängda mosseytor. Kärröronmossan växte i en tuva av tät vitmossa på fuktheden. Området är nu beskogat med endast smärre ytor av fukthed kvar. Trots många granskande ögon lyckades vi inte finna kärröronmossan. Lokalen var ganska mossrik med en hel del Sphagnum-arter och levermossor men inget mera anmärkningsvärt.

Nästa stopp var Bergsjön som Tomas Hallingbäck kände till efter ett snabbstopp där för ett par år sedan. Han lyckades nu återfinna de båda invandrarna kapmossa och hårnervmossa (*Orthodontium lineare* och *Campylopus introflexus*), som tycks vara under snabb spridning i landet.

Ett nedlagt gammalt alunskifferbrott i norra delen av Viske-Kleva by var vårt nästa mål. En liten bäck samlade upp vattnet som överallt trängde ut ur skiffern. Dessa skifferytor var draperade av mossor som källtuffmossa, rutlungmossa, kamtuffmossa och kragpellia (*Cratoneuron filicinum*, *Conocephalum conicum*, *Palustriella commutata* och *Pellia endiviifolia*). Andra arter av intresse var kalkspärrmossa och krusdvärgmossa (*Campylophyllum calcareum* och *Seligeria pusilla*).

En gammal klassisk plats, Kleva hed, var nästa lokal. Linné botaniserade här under sin västgötaresa och han

Figur 3. Deltagare bosatta i Västergötland: Lennart Sundh, Per Arne Arulf, Heidi Paltto och Bertil Jannert. Fotograf: Josef Jacobsson

fann att heden "frambar de allra-härligaste ängar man någonsin kunde föreställa sig". Många andra botanister har varit där, inte minst Nils Albertson under sitt avhandlingsarbete på Österplana hed. Trots naturreservatstatus sedan länge har Kleva hed trivialiserats på grund av undermåligt bete och faktiskt även gödsling. Vi hittade dock några intressanta arter som krusdvärgmossa och styv kalkmossa, som vi träffat på tidigare under exkursionen. Vi fann också skör kalkmossa, trindmossa och trubbig dvärgbågmossa (*Tortella fragilis*, *Myurella julacea* och *Pseudoleskeella*

catenulata). En Weissia-kollekt med omogna kapslar togs om hand av en deltagare för odling i hopp om att det skulle röra sig om spärrkrusmossa (*Weissia squarrosa*) som tidigare hittats på Kleva hed.

Dagen var nu långt skriden och många hade långt hem varför flertalet tackade för sig och åkte hemåt. Vi tackade för god inventeringshjälp. En liten grupp följde dock med en stund till och tittade på ett lite rikare bestånd av stennäbbmossa (*Rhynchostegium murale*) i lövskogen strax söder om heden.

Mossornas vänners exkursion till Östergötland 24-25 april 2004

Magnus Wadstein, Eken, Hulta, 585 96 Linköping,
magnus.wadstein@svsog.svo.se

Mossornas Vänner visited the province of Östergötland in the spring of 2004. On the mountain of Omberg at the shore of lake Vättern the bedrock is mostly siliceous but the till is calcareous. During the first day Cololejeunea calcarea, Timmia bavarica and Rhynchostegiella teesdalei were found. The second day over 100 species was noted in a ravine (Lillörenravinen) in the very south of the province. Several epixylic species such as Scapania apiculata, Anastrophyllum hellerianum, Anastrophyllum michauxii and Lophozia ciliata were found. Northern species e.g. Bartramia halleriana and Tetraplodon angustatum were found as well.

Femton mossvänner mötte på lördagen upp vid Stocklycke vandrarhem på Omberg i Östergötland. Lördagen ägnades åt Omberg och dess närmaste omgivning och på söndagen besökte vi Lillörenravinen i de södra länsdelarna.

Omberg, östgötarnas "heliga berg", är uppbyggt av urberg men överdraget av kalkrik morän. Berget har sedan 1800-talet haft en stark dragningskraft på botanister. Mossfloran började utforskas redan på 1800-talet av bl.a. G. Wahlenberg, N.O. Ahnfelt, P. Dusén och J.E. Zetterstedt. 1936 publicerade Herman Persson sitt arbete om "Mossfloran inom Ombergs

skyddsområde" En noggrann inventering av den sedan lång tid skyddade grannaturskogen nära bäcken Storpis-san.

Tomas Fasth som på bl.a. Sveaskogs uppdrag inventerat delar av Omberg och som känner bergets mossflora väl hade förberett ett antal exkursionsmål. Första stoppet blev Borg udde nära Ombergs nordspets. Vi hasade oss ner mot Vätterns strand. Snart hittades *Timmia austriaca* och en av områdets stora rariteter *Timmia bavarica*. Den sistnämnda som heter fjälltimmia på svenska finns för övrigt i nordligaste Sverige och har få utpostlokaler i södra Sverige. Kanske är den en

senglacial relik som dröjts sig kvar här sedan slutet av istiden?

För att om möjligt få se en skymt av den lilla *Cololejeunea calcarea* spindelmossa klev en del av deltagarna ut i vattnet och blötte ner sig. Den här mycket sällsynta arten har på Omberg en av sina rikaste förekomster i landet. Den växer på kalkrika klippor nära vatten.

De flesta deltagarna gav sig sedan ut på jakt efter *Rhynchostegiella teesdalei* mjölig nålmossa som Tomas upptäckt

i en grotta nära Vätterstranden. Arten har på Omberg och Kinnekulle sina enda svenska förekomster. De som lyckades ta sig in i grottan kom tillbaka nöjda efter ha fått beskåda denna raritet. I närheten beskådades också *Cololejeunea calcarea* på bekväm plats på strandklipporna.

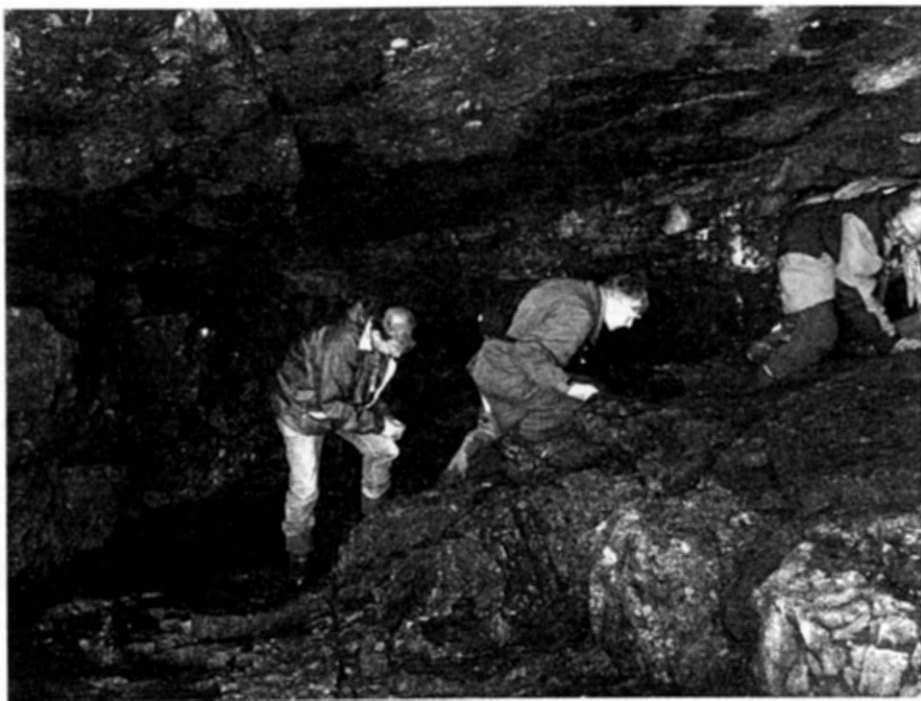
Några av deltagarna (Per-Arne, Bertil, Ingemar och undertecknad) som inte ville prova på grottkrypning besökte i stället en nordsluttning med kalkrika översilade klippor i en barrskog i närheten. Här växte impo-

Figur 1. Solen flödade vid Borghamns gamla kalkbrott. Peter Carlsson som för tillfället uppskattar solen mer än mossorna. I bakgrunden Bertil Jannert och Karin Wiklund. Fotograf: Ingemar Herber.

nerande och vackra mattor av *Palustriella commutata*, *Cratoneuron filicinum* och *Tortella tortuosa*. Här hittades även den i södra Sverige ovanliga arten *Bartramia halleriana* stor äppelmossa.

Nästa stopp blev Borghamnns gamla kalkbrott. En plats med små alvarliknande kalkhällar intill en liten sjö. Henrik Weibull har tidigare inventerat denna plats och hittat ett flertal rariteter. En av sevärdheterna var den lilla märkliga *Aloina rigida* styv toffelmossa. Här växte också stora mattor av *Tortella inclinata*.

Figur 2. Grottkrypning på jakt efter *Rhynchostegiella teesdalei*. Gerhard Kristensson, Leif Appelgren och Bo Karlsson (Västervik) hukar. Fotograf: Henry Åkerström.

Eftermiddagen ägnades åt Vätterns stranden strax norr om Älvarums udde. Vättern låg här nästan spegelblank och vi njöt av solen som sakta sänkte sig över sjön. Några småskrakar gled förbi på det klara vattnet. Mossfloran på Visingsöformationens skifferbranter studerades noggrant. Bland de arter som hittades kan nämnas *Bartramia ityphylla*, *Distichum capillaceum*, *Gymnostomum aeruginosum* och *Plagiopus oederi*. Ett roligt fynd var den sällsynta *Eucladium verticillatum* tuffkuddmossa. Även här kröp små lysande ljusst gröna slingor av *Cololejeunea calcarea* på strandklipporna.

Efter att ha studerat kulturlivet på en pizzeria i Ödeshög vidtog årsmöte på Stocklycke vandrarhem på lördagkvällen.

På söndagen drog vi söderut till Lillörenravinen i Kinda kommun i södra Östergötland. Detta är geologiskt egentligen en kanjon som delvis bildades i samband med Sommenis-sjöns tappning i slutet av istiden. Området upptäcktes för några år sedan som en rik moss- och lavlokal. Ravinen är ca 1 km lång med orörd barrskog på sluttningar och i branter. Längst ner ringlar en liten bäck fram mellan blocken. Mikael Hagström,

som är en god kännare av områdets mossflora, mötte upp och hjälpte oss att hitta en av områdets största rariteter *Scapania apiculata* (timmerskapania) som växer på blöta stockar vid bäcken.

Deltagarna uppmanades att anteckna allt de såg. Resultatet blev en imponerande artlista på hela 110 mossarter. Tillsammans med några arter som setts vid tidigare tillfällen slutar artlistan på sammanlagt 116 arter. Eftersom detta var första gången området besöktes av en större församling riktigt mosskunniga personer finns det troligen mer att upptäcka.

Figur 3. Vid Borgs udde går klipporna ned i Vättern. En bit ut i vattnet där Bo Karlsson (Västervik) står växte bl.a. *Cololejeunea calcarea*. Fotograf: Henry Åkerström.

Åtta av arterna som hittats i ravinen är rödlistade. Ytterligare 22 arter finns med på listan över signalarter för värdefulla skogar. Här finns en ganska riklig förekomst av den i övrigt mycket sällsynta *Anastrophyllum michauxii* (skogstrappmossa). Nyfynd av rödlistade arter blev *Lophozia ciliata* och *Orthotrichum gymnostomum*. Av övriga roliga artfynd kan nämnas nordliga arter som *Bartramia halleriana* (stor äppelmossa) och *Tetraplodon angustatus* (tandad lämmelmossa). På klipporna som tycks vara påverkade av basiska bergarter finns bl.a. *Tortella tortuosa*, *Neckera crispa*, *Anomodon viticulosus* och *Ctenidium molluscum*.

Deltagare på exkursionen var Leif Appelgren, Per-Arne Arulf, Peter Carlsson, Johan Dahlberg, Tomas Fasth (lördag), Lars-Åke Flodin, Mikael Hagström (söndag), Ingemar Herber, Bertil Jannert, Bo Karlsson (Västervik), Bo Karlsson (Katrineholm), Gerhard Kristensson, Niklas Lönnell, Magnus Wadstein, Karin Wiklund och Henry Åkerström

Referenser

- Gärdenfors U. (red.) 2000. Rödlistade arter i Sverige 2000. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
 Nitare J. (red.) 2000. Signalarter. Indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer. Skogsstyrelsen, Jönköping.

Figur 4. Luppstudier vid stenar i bäcken i Lillörenravinen. Gerhard Kristensson, Lars-Åke Flodin, Henry Åkerström, Bertil Jannert, Magnus Wadstein, Niklas

Lönnell, Bo Karlsson kan ses upptagna med intensiva mosstudier. Foto: Ingemar Herber.

Tabell 1. Förteckning över mossor funna i Lillörenravinen i Kinda kommun.

S – Signalart enligt Nitare (2000), och övriga förkortningar är rödlistade arter (enligt Gärdenfors 2000): EN – Starkt hotad, VU – Sårbar och NT – Missgynnad.

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Kategori
<i>Amphidium mougeotii</i>	kuddtrattmossa	
<i>Anastrophyllum hellerianum</i>	vedtrappmossa	NT
<i>Anastrophyllum michauxii</i>	skogstrappmossa	VU
<i>Anastrophyllum minutum</i>	liten trappmossa	
<i>Anastrophyllum saxicola</i>	blocktrappmossa	
<i>Andreaea rupestris</i>	sotmossa	
<i>Anomodon attenuatus</i>	piskbaronmossa	S
<i>Anomodon viticulosus</i>	grov baronmossa	S
<i>Antitrichia curtipendula</i>	fällmossa	S
<i>Aulacomnium androgynum</i>	liten räffelmossa	
<i>Aulacomnium palustre</i>	räffelmossa	
<i>Barbilophozia attenuata</i>	pigglumtermossa	
<i>Barbilophozia barbata</i>	lundlumtermossa	
<i>Bartramia halleriana</i>	stor äppelmossa	
<i>Bartramia pomiformis</i>	kuddäppelmossa	
<i>Bazzania trilobata</i>	stor revmossa	S
<i>Blepharostoma trichophyllum</i>	hårfliksmossa	
<i>Bryum pseudotriquetrum</i>	kärrbryum	
<i>Buxbaumia aphylla</i>	brun sköldmossa	
<i>Buxbaumia viridis</i>	grön sköldmossa	NT
<i>Calliergonella cuspidata</i>	spjutmossa	
<i>Calypogeia integristipula</i>	skogssäckmossa	
<i>Calypogeia muelleriana</i>	sumpsäckmossa	
<i>Campylium protensum</i>	sumpspärrmossa	
<i>Campylium stellatum</i>	guldspärrmossa	
<i>Cephalozia catenulata</i>	stubbbrådmossa	NT
<i>Chiloscyphus profundus</i>	vedblekmossa	
<i>Climacium dendroides</i>	palmmossa	
<i>Ctenidium molluscum</i>	kalkkammosa	
<i>Cynodontium strumiferum</i>	strumaklipptuss	
<i>Dicranum flagellare</i>	flagellkvastmossa	S
<i>Dicranum fuscescens</i>	bergkvastmossa	
<i>Dicranum majus</i>	stor kvastmossa	
<i>Dicranum montanum</i>	stubbkvastmossa	
<i>Dicranum polysetum</i>	vågig kvastmossa	
<i>Dicranum scoparium</i>	kvastmossa	
<i>Diplophyllum albicans</i>	nervveckmossa	
<i>Eurhynchium angustirete</i>	hasselsprötmossa	
<i>Fissidens adiantoides</i>	stor fickmossa	
<i>Fissidens dubius</i>	blek fickmossa	
<i>Fissidens osmundoides</i>	bräkenfickmossa	
<i>Fontinalis antipyretica</i>	stor näckmossa	

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Kategori
Frullania dilatata	hjälmfrullania	
Frullania fragilifolia	späd frullania	
Frullania tamarisci	klippfrullania	S
Hedwigia ciliata	kakmossa	
Herzogiella seligeri	stubbpretmossa	S
Homalia trichomanoides	trubbfjädermossa	S
Homalothecium sericeum	guldlockmossa	S
Hylocomium splendens	husmossa	
Hylocomium umbratum	mörk husmossa	S
Hypnum cupressiforme	cypressfläta	
Isoetecium alopecuroides	råttsvansmossa	
Isoetecium myosuroides	mussvansmossa	
Jamesoniella autumnalis	höstörnmossa	
Lejeunea cavifolia	blåsflikmossa	S
Lepidozia reptans	fingermossa	
Leucobryum glaucum	blåmossa	S
Lophozia ciliata		NT
Lophozia incisa	krusflikmossa	
Lophozia longidens	hornflikmossa	
Lophozia ventricosa	jordflikmossa	
Metzgeria furcata	bandmossa	
Mnium hornum	skuggstjärnmossa	
Mnium stellare	blek stjärnmossa	S
Neckera complanata	platt fjädermossa	S
Neckera crispa	grov fjädermossa	S
Nowellia curvifolia	långflikmossa	S
Odontoschisma denudatum	kornknutmossa	S
Orthotrichum gymnostomum	asphättemossa	NT
Orthotrichum obtusifolium	trubbhättemossa	
Orthotrichum rupestre	berghättemossa	
Paraleucobryum longifolium	skärbladsmossa	
Plagiochila asplenoides	praktbräkenmossa	
Plagiochila porelloides	liten bräkenmossa	
Plagiomnium cuspidatum	lundpraktmossa	
Plagiomnium elatum	bandpraktmossa	
Plagiomnium rostratum	kalkpraktmossa	
Plagiothecium denticulatum	skogssidenmossa	
Plagiothecium undulatum	vågig sidenmossa	S
Pleurozium schreberi	väggmossa	
Pohlia cruda	opalnicka	
Pohlia nutans	vanlig nickmossa	
Polytrichastrum formosum	skogsbjörnmossa	
Polytrichastrum longisetum	kärrbjörnmossa	
Polytrichum commune	stor björnmossa	
Polytrichum juniperinum	enbjörnmossa	
Pseudobryum cinclidioides	källpraktmossa	

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Kategori
Ptilidium ciliare	stor fransmossa	
Ptilidium pulcherrimum	tät fransmossa	
Ptilium crista-castrensis	kammossa	
Racomitrium aciculare	bäckraggmossa	
Racomitrium heterostichum	bergraggmossa	
Racomitrium lanuginosum	grå raggmossa	
Radula complanata	samboradula	
Rhizomnium punctatum	bäckrundmossa	
Rhodobryum roseum	rosmossa	
Rhytidiadelphus loreus	västlig hakmossa	S
Rhytidiadelphus triquetrus	kranshakmossa	
Riccardia latifrons	handbålmossa	
Sanionia uncinata	cirkelmossa	
Scapania apiculata	timmerskapania	EN
Scapania nemorea	klippskapania	
Sphagnum quinquefarium	kantvitmossa	S
Syntrichia ruralis (Tortula ruralis)	takskruvmossa	
Tetraphis pellucida	fyrtdandsmossa	
Tetraplodon angustatus	tandad lämmelmossa	
Tetraplodon mnioides	lämmelmossa	
Thamnobryum alopecurum	räsvansmossa	
Thuidium tamariscinum	stor tujamossa	
Timmia austriaca	skogstimmia	S
Tortella tortuosa	kruskalkmossa	S
Tritomaria exsecta	skugglobmossa	VU
Tritomaria quinquedentata	stor lobmossa	
Ulota crispa	krusig ulota	
Weisia controversa	jordkrusmossa	

Landskapsmossor - sensu latu

Niklas Lönnell, Box 25 195, 750 25 Uppsala,
Niklas.Lonnell@telia.com

Some bryophytes with a species epithet that refers to Swedish provinces are discussed.

Alla svenska landskap har landskapsmossor sedan några år tillbaka (Weibull 1996). Fotografier på samtliga dessa kan beskådas på Mossornas Vänners hemsida (<http://www.sbf.c.se/MV/>). Sedan länge är dock flera av de svenska mossorna knutna till olika landskap via sitt vetenskapliga namn. Det är framför allt via artepiteterna de svenska landskapen har kommit in i arternas namn. Ofta så känns landskapsnamnen igen trots att de förekommer i latiniserad form. Att en art som har *oelandica* som artepitet kommer från Öland är kanske inte så svårt att lista ut. Ett snäpp svårare är att lista ut att *scanica* syftar på Skåne. Som flera av exemplen illustrerar är det alltid en risk att namnge en art efter platsen där man hittar arten. Har man otur så är det en utpostlokal man har hittat, och arten har sitt huvudutbredningsområde någon annanstans. Likaså förändras arters utbredning över tiden. Nedan följer en liten lista på arter med svenska landskap i namnet.

Sverige

Sveriges nationalmossa: saknas
Mossor med Sverige i namnet:
Cynodontium suecicum, *Calypogeia suecica*

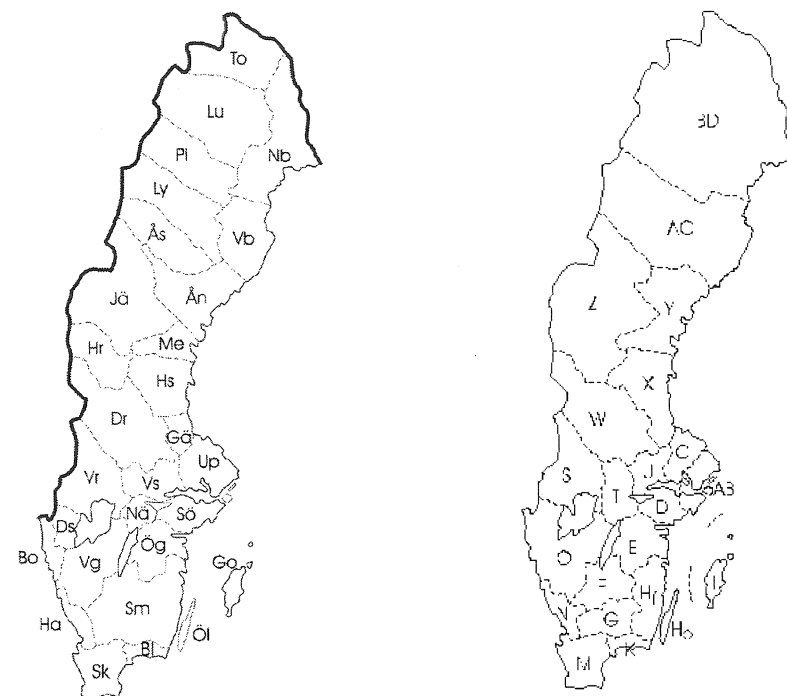
Sveriges landskapsmossor

Skåne

Landskapsmossa: *Eurynchium striatum*. Mossor med landskapet i namnet: *Orthotrichum scanicum*. Grönvall gav arten dess namn. Den har dock inte setts i Skåne eller någon annanstans i landet på ett halvt sekel. Det finns dock aktuella lokaler söderut i Europa bl.a. i Pyreneerna.

Blekinge

Landskapsmossa: *Leucobryum glaucum*. Mossor med landskapet i namnet: saknas

Figur 1. Sveriges indelning av landskap till vänster, och av län till höger som jämförelse. Förkortningar enligt följande Sk = Skåne, Bl = Blekinge, Ol = Öland, Go = Gotland, Sm = Småland, Ha = Halland, Bo = Bohuslän, Ds = Dalsland, Vg = Västergötland, Ög = Östergötland, Nä = Närke, Sö = Södermanland, Up = Uppland, Vs = Västmanland, Vr = Värmland, Dr = Dalarna, Gä = Gästrikland, Hs = Hälsingland, Me = Medelpad, Ån = Ångermanland, Hr = Härjedalen, Jä = Jämtland, Vb = Västerbotten. Lappland delas upp i ett antal lappmarker enligt följande: Ås = Åsele lappmark, Ly = Lycksele lappmark, Pi = Pite lappmark, Lu = Lule lappmark, To = Torne lappmark. Karta: Roger Andersson.

Öland

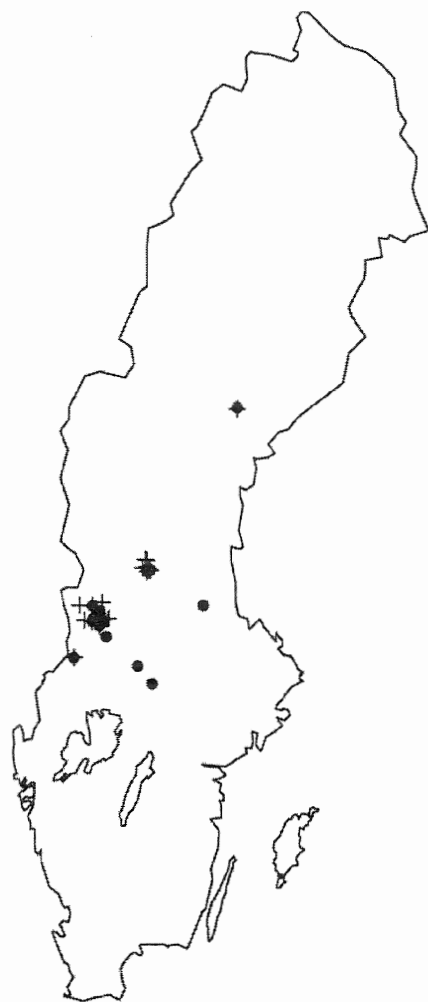
Landskapsmossa: *Encalypta vulgaris*. Mossor med landskapet i namnet: *Seligeria oelandica*. Arten hittades på norra Öland i äldre tid (Jensen & Medelius 1929). På senare år har den dock inte gått att återfinna på Öland. I Torneträsk-området i Torne lappmark finns den dock fortfarande. Se även Lappland.

Gotland

Landskapsmossa: *Ctenidium molluscum*. Mossor med landskapet i namnet: saknas. Andra taxa med landskapet i namnet: *Corydalis gotlandica*

Småland

Landskapsmossa: *Schistostega pennata*. Mossor med landskapet i namnet: saknas. Andra taxa med landskapet i namnet: *Hieracium smolandicum*

Figur 2. Utbredning för *Sphagnum angermanicum* i Sverige.

Halland

Landskapsmossa: *Hookeria lucens*. Mossor med landskapet i namnet: saknas. Andra taxa med landskapet i namnet: *Rubus hallandicus*

Bohuslän

Landskapsmossa: *Douinia ovata*. Mossor med landskapet i namnet: saknas. Andra taxa med landskapet i namnet: Bohuslind (*Tilia platyphyllos*)

Dalsland

Landskapsmossa: *Bazzania trilobata*. Mossor med landskapet i namnet: *Riccia dalslandica*, som dock har blivit synonymiserad med *R. ciliata*.

Västergötland

Landskapsmossa: *Abietinella abietina*. Mossor med landskapet i namnet: saknas. Andra taxa med landskapet i namnet: *Galium suecicum* var. *vestrogothicum*

Östergötland

Landskapsmossa: *Ricciocarpus natans*. Mossor med landskapet i namnet: saknas

Närke

Landskapsmossa: *Rhodobryum roseum*. Mossor med landskapet i namnet: saknas

Södermanland

Landskapsmossa: *Plagiomnium undulatum*. Mossor med landskapet i namnet: saknas. Andra taxa med landskapet i namnet: *Hieracium sudermannicum*

Värmland

Landskapsmossa: *Bartramia pomiformis*. Mossor med landskapet i namnet: saknas. Andra taxa med landskapet i namnet: *Lecidea vermlandica*, *Hieracium vermlandicum*

Västmanland

Landskapsmossa: *Rhytidiadelphus triquetrus*. Mossor med landskapet i namnet: saknas. Andra taxa med landskapet i namnet: *Hieracium vestmannicum*

Uppland

Landskapsmossa: *Neckera pennata*. Mossor med landskapet i namnet: saknas. Andra taxa med landskapet i namnet: *Symphytum x uplandicum*

Dalarna

Landskapsmossa: *Fontinalis dalecarlica*. Mossor med landskapet i namnet: *Fontinalis dalecarlica*. Bland annat artens artepitet bidrog till att denna, åtminstone norrut i Sverige, vitt utbredda art blev landskapsmossa för Dalarna.

Gästrikland

Landskapsmossa: *Climacium dendroides*. Mossor med landskapet i namnet: saknas

Hälsingland

Landskapsmossa: *Polytrichum commune*. Mossor med landskapet i namnet: saknas.

Medelpad

Landskapsmossa: *Ptilium crista-castrensis*. Mossor med landskapet i namnet: saknas

Ångermanland

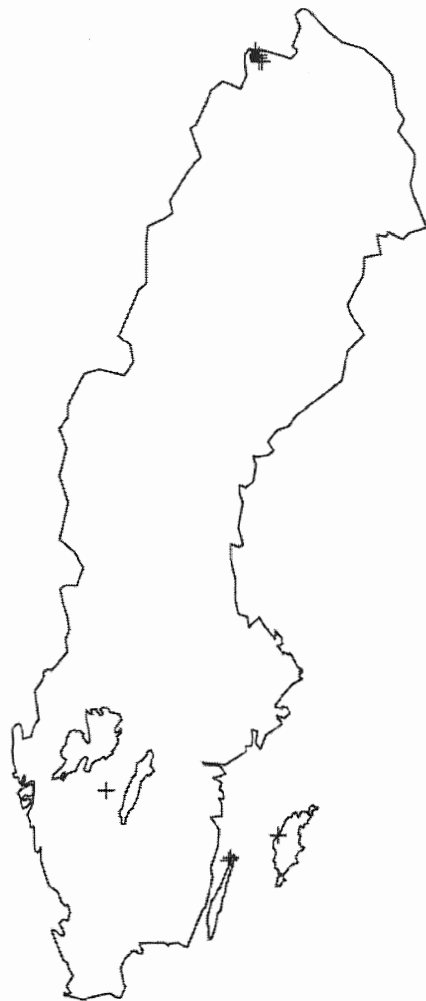
Landskapsmossa: *Ptilidium pulcherrimum*. Mossor med landskapet i namnet: *Sphagnum angermanicum*. Arten har en lokal i Ångermanland, men lejonparten av de svenska lokalerna ligger i andra landskap t.ex. Dalarna och Värmland.

Härjedalen

Landskapsmossa: *Barbilophozia lycopodioides*. Mossor med landskapet i namnet: saknas. Andra taxa med landskapet i namnet: *Poa x herjedalica*

Jämtland

Landskapsmossa: *Paludella squarrosa*. Mossor med landskapet i namnet: saknas. Andra taxa med landskapet i namnet: *Poa x jemmlandica*

Figur 3. Utbredning för *Seligeria oelandica* i Sverige.

Västerbotten

Landskapsmossa: *Sphagnum fuscum*. Mossor med landskapet i namnet: saknas

Norrbotten

Landskapsmossa: *Splachnum luteum*. Mossor med landskapet i namnet: saknas

Lappland

Landskapsmossa: *Pohlia wahlenbergii*. Mossor med landskapet i namnet: *Amphidium lapponicum*, *Hamatocaulis lapponicus*, *Seligeria lapponica* (Nyman & Uggle 1950). Namnet synonymiserades senare med *Seligeria oelandica*. Det kan inte uteslutas att dessa benämningar avser ett vidare område än Lappland.

Referenser

- Jensen C. & Medelius S. 1929. Till kännedom om Ölands mossflora. *Botaniska Notiser* 91: 29–51.
 Nyman P.O. & Uggle W.R. 1950. Några nya mosslokaler från Torneträskområdet. *Svensk Botanisk Tidskrift* 44: 194–202.
 Webull H. 1996. Sveriges landskapsmossor. *Myrinia* 6: 32.

Ny litteratur

Lars Hedenäs, *Naturhistoriska Riksmuseet, Kryptogambotantik, Box 50007, 104 05 Stockholm, lars.hedenas@nrm.se*

A book describing the wetlands of northern Sweden, and the new (second) edition of Smiths "The moss flora of Britain and Ireland" are presented. Recent issues of the exchange journal Meylania are also briefly presented.

Anonym 2004. Våtmarker i Norrbottens län. Länsstyrelsen i Norrbottens län, Rapportserie 6: 1-217, 1 CD. (Länsstyrelsen i Norrbottens län, 971 86 Luleå).

Äntligen! Detta är något alla som är intresserade av våtmarker väntat på. I Norrbottens län finns en tredjedel av Sveriges våtmarker, ca 2 miljoner hektar. Av dessa har alla våtmarker som är minst 50 ha och ligger nedanför fjällen bedömts, vilket gör 5343 objekt. 558 objekt om totalt 650 000 ha har fältinventerats. 10 000 beskrivningar av växtsamhällen har gjorts, inkluderande 56 460 noteringar av mossor. Siffrornas storlek är nästan obegriplig, och naturligtvis såg man och noterade mycket annat än mossor under de tio år man höll på.

Redovisningen av inventeringens resultat ger en utmärkt översikt över Norrbottens våtmarker, deras förut-

sättningar, variation, vegetation, hur de brukats och även vilka hot som finns mot dem. Liksom i redovisningen av våtmarksinventeringen i Västerbottens län (Forslund m.fl. 1993) finns en lista över alla funna arter, med uppgift om hur arterna växer i Norrbotten och hur många fynd man gjort av dem. Om man slår ihop de kartor som finns i de två inventeringarna får man en god bild av utbredningen för flera arter i en mycket stor del av landet. Nedan visas, baserat på de två inventeringarnas utbredningskartor, från vänster till höger utbredningarna för *Hamatocaulis vernicosus* (n = 169), *Paludella squarrosa* (n = 1339) och *Meesia triquetra* (n = 273) i våra två nordliga län.

Man kan bara gratulera alla de som arbetat med detta jätteprojekt till att de slutligen kommit i hamn och med ett så fint resultat.

Referens

Forslund, M., Forslund, S. R. & Löfroth, M. 1993. Våtmarker i Västerbottens län. Länsstyrelsen i Västerbottens län, Meddelande 1: 1-146, 2 kartbilagor.

Smith, A. J. E. 2004. The moss flora of Britain and Ireland. Second edition. Cambridge University Press, Cambridge. 1012 sidor. (Cambridge University Press, The Edinburgh Building Cambridge, CB2 2RU, United Kingdom; <http://www.cambridge.org>).

Smiths flora har alltså kommit ut i en ny, helt omarbetad upplaga. I denna har man tagit hänsyn till de rön som framkommit under de drygt 25 år som passerat sedan första upplagan kom ut 1978. Och att det är mycket som hänt förstår man genast av att omfånget ökat med ungefär 300 sidor. Antalet arter har ökat med 70 och antalet släkten med 39. Jag ska inte orda för mycket om det senare, eftersom undertecknad väl får anses medskyldig till att antalet släkten ökat. Vidare inkluderas nu den brittiska rödlistan och en lista med engelska namn på de brittiska och irländska bladmosserna. För den som är riktigt intresserad av

bladmosser har naturligtvis den nya upplagan av Smiths flora en självklar plats i hyllan med bestämningslitteratur – jag gissar att den kommer att användas minst lika ofta som sin föregångare.

Utbytestidskriften Meylania

Nummer 29 (2004). I detta nummer hittar vi en artikel om vitmossdiversiteten i Ponts-de-Martel i Jurabergen. Den enda ytterligare mossartikeln i detta nummer som inte är av typen föreningsangelägenheter handlar om det andra fyndet av *Fissidens celticus* i Schweiz.

Nummer 30 (2004). Detta nummers mossartiklar handlar om ett schweiziskt fynd av *Schistidium sordidum*, en förekomst av *Fissidens grandifrons*, och en ny lokal för *Braunia alopecura*. Av intresse för en del av Meylanias läsare är kanske också att den nya schweiziska rödlistan annonseras. Den senare kan hittas och laddas ner eller beställas på nätadressen <http://www.umwelt-schweiz.ch/buwal/de/publikationen>.

Aktuella aktiviteter

På denna plats listar vi kommande händelser som kan vara av intresse för mossintresserade. För eventuella förändringar hänvisas till respektive kontaktperson eller till föreningens hemsida: <http://www.sbf.c.se/MV/>.

Nationella exkursioner

Höstexkursion till Jämtland 26 - 28 augusti 2005

Höstexkursionen kommer att samordnas med den höstexkursion som Svensk Lichenologisk Förening arrangerar till Jämtland. Troligen kommer trakterna av Handöl att besökas. Anmäl er SENAST 20 juli till Fredrik Jonsson, Ede 1400, 830 47 Trångsviken, 0640/26027, 070/3854269, fredrik.jonsson@minmail.net. Meddela hur du tänker ta dig till exkursionen, när du anländer och om du behöver övernattning. Om du har bil ange hur många lediga platser du har för transporter under exkursionsdagarna.

Matrikel för 2004

Andersson Jan, Nybodagatan 5, XII, 171 42 Solna, 08-82 92 76,
Jan.Andersson@solna.mail.telia.com
Andersson Janne, Rekrytgatan 65, 582 14 Linköping, 013-27 30 59
Andersson Kjell, Hudene Trollberget 27, 524 92 Herrljunga, 0740-16 39 16
(pers.sök.)
Andersson Leif, Halnagården, 545 93 Töreboda, 0506-143 01, Leif.Andersson@pro-
natura.net
Andersson Magdalena, Stackmolnsgatan 7, 418 42 Göteborg
Andersson Michael, Tornfalksgatan 124, 703 49 Örebro, 070-234 20 23,
michael.anders27@hotmail.com
Andersson Monica, Ljungs torp 24, 243 94 Höör
Andréasson Peter, Hienshyttan 7, 770 70 Långshyttan,
Peter.Andreasson@hedemora.mail.telia.com
Appelgren Leif, Belfragegatan 34H, 462 37 Vänersborg, 0521-614 51,
leifapp@swipnet.se
Artdatabanken SLU, Box 7070, 750 07 Uppsala, 018-67 10 00
Arulf Per-Arne, Trädgårdsgatan 26 E, 521 42 Falköping, 0515-195 18/0500-45 40 97
Arup Ulf, Skogshusvägen 2072, 280 10 Sösdala, 0451-603 99, ulf.arup@telia.com
Asplund Johan, Germundsgatan 2, 392 45 Kalmar
Backéus Ingvar, Prästgårdsgatan 9B, 752 30 Uppsala, 018-471 28 61
Bengtsson Niklas, Faringe Lundby gård, 740 10 Almunge, 0174-208 50,
niclas.bengtsson@c.lst.se
Berg Johan, Tullgårdsgatan 34, 116 68 Stockholm
Bergqvist Sven, Dalgatan 7-9, 456 32 Kungshamn, 0523-320 22
Birath Bengt, Brantingsgastorg 13A, 754 34 Uppsala
Birkedal Linda, St. Bjällerup 27, 245 92 Staffanstorps,
linda.birkedal@faltbiologerna.se
Bjarnason August H., Laugateigi 39, 105 Reykjavik, Island, ahb@ismennt.is
Björgren Ivar, Ringvägen 6, 290 60 Kyrkhult, ivar.bjoregren@svssg.svo.se
Björkman Leif, Snorres väg 113, 224 74 Lund, 0708-56 67 77
Björkman Uno, Ånhult, 571 91 Nässjö, 0380-720 67, uno.bjorkman@telia.com
Blixt Stig, Ångahusvägen 154, 261 76 Asmundtorp, 0418-43 22 84
Blomgren Evastina, Dalgatan 7-9, 456 32 Kungshamn, 0523-320 22/396 23,
Evastina.Blomgren@swipnet.se
Bohlin Lars, Åkesta, 730 60 Skultuna
Brorsson Göran, Lindenäs gård, 591 96 Motala, goran_brorsson@hotmail.com
Bruhn Åke, Jonsberg, 570 60 Österbymo, 0381-54042, jonsberg@swipnet.se
Buck William R, The New York Bot. Gard., Bronx, NY 10458-5126, USA,
bbuck@nybg.org
Carlsson Peter, Björnbärsvägen 56, 448 37 Floda, 0302-367 76/031-773 38 04,
peter.carlsson@molbio.gu.se

Carlsson Torsten, Eskilstunavägen 9A, 645 33 Strängnäs, 0152-154 69
Cronberg Nils, Sandbyvägen 204, 240 10 Dalby, 046-20 09 25,
Nils.Cronberg@sysbot.lu.se
Croneborg Hjalmar, Signalgatan 10A, 621 47 Visby,
hjalmar.croneborg@ArtData.slu.se
Dahlberg Johan, c/o Josefin Roth, Julianas Gård 3/165, 414 83 Göteborg, 0331-
7780638, kinnekulle@hotmail.com
Damsholt Kell, Sveas vej 8, st leg 3, DK-1912 Fredriksberg C, Danmark
Darell Per, Rökesvens v. 14, 342 34 Alvesta
Delin Anders, Kulgatan 40, 811 71 Järbo, 0290-700 87, anders.delin@snf.se
Dynesius Mats, Överboda 524, 905 88 Umeå, 090-352 58, matsd@eg.umu.se
Eckstein Lutz, Pfaffenberg 11, DE-35041 Marburg, Tyskland,
Lutz.Eckstein@agrari.uni-giessen.de
Edelsjö Jan, Kadettgatan 5, 113 33 Stockholm, 08-30 30 62/67 22 52,
Jan.Edelsjo@telia.com
Een Gillis, Karlbergsvägen 78, 113 35 Stockholm, 08-32 36 69, Gillis.Een@nrm.se
Ekendahl Tobias, Flogstavägen 33E 2tr, 752 73 Uppsala, 018-46 45 44,
tobias.ekendahl.2809@student.uu.se
Eklund Stefan, Ljungvägen 8, 186 34 Vallentuna, 08-51 17 56 14/51 17 00 75,
st.eklund@telia.com
Ekman Joakim, Kampementsgatan 8, 1 tr, 115 38 Stockholm, 08-663 34 47,
Joakim.Ekman@swipnet.se
Ekqvist Lars, Solberga Ångsväg 9, 3 tr, 125 44 Älvsjö
Elofsson Maria, Bojsenburgsvägen 4B, 791 36 Falun, mariaelofsson@hotmail.com
Ericson Nils, Stipendiegränd 10A:208, 907 35 Umeå, 070-3895873,
mossnisse@hotmail.com
Eriksson Gunnar, Dragonstigen 10, 771 43 Ludvika, gunnar.e.j.eriksson@telia.com
Eriksson Jan, Lövvägen 12, 446 35 Älvängen, 0303-74 82 66,
jan.eriksson@utbildning.ale.se
Eriksson Pell Algot, Grindvägen 4, 782 75 Malungsfors, 0280-402 30
Fagerström Marie-Louise, Jons väg 18, 433 75 Jonsered
Fasth Tomas, Högemålen 2, 563 91 Gränna
Flint Christina, Vita villan, 723 48 Västerås, 08-702 26 25, cinna@swipnet.se
Flodin Lars-Åke, Rannevägen 12, 432 95 Varberg, 0340-62 04 08,
larsakeflodin@telia.com
Forbes Vikki-Jane, Siriusgatan 118, 415 22 Göteborg
Fransén Sven, Vårmanadsgatan 3A, 415 10 Göteborg, 031-48 57 49/60 85 35,
Sven.Fransen@gbg.se
Fransson Sven, Etydvägen 21, 671 33 Arvika, 0570-142 32
Fredriksson Ingvar, Smyckevägen 7, 541 42 Skövde, 0500-43 55 41/0511-268 64,
ingvar.fredriksson@telia.com
Fritz Örjan, Esperedsvägen 24, 313 31 Oskarström, fritz.hernborg@telia.com
Georgson Kjell, Fruängsvägen 29, 302 41 Halmstad, 035-35 607,
Kjell.Georgson@swipnet.se
Gilsenius Bertil, Svarte Filips Gata 17, 424 44 Angered, 031-330 54 80
Glans Rustan, Fagerängsgatan 50, 521 41 Falköping, 0515-178 98/872 10,
glans@algonet.se

Gralén Helena, Nackebo, Lagerstorp, 560 25 Bottnaryd, 036-302101,
 helen.gralen@telia.com
 Granqvist Ingvar, Strandvägen 2, 730 61 Virsbo, 0223-345 71
 Gunnarsson Urban, Havstadveien 15A, NO-7021 Trondheim, Norge, +47 72560623
 Gustafsson Lena, Stigbergsgatan 1B, 752 42 Uppsala, 018-50 88 23/18 85 82
 Gustafsson Siv, Ällagatan 17 G, 521 33 Falköping, 0515-106 04
 Gustavsson Amie, Vallgatan 44, 544 30 Hjo
 Gustavsson Nicklas, Villavägen 8, 813 35 Hofors, 0290-223 74,
 Nicklas.Gustavsson@skf.com
 Gustavsson Ragne, Lunnatorp, 524 91 Herrljunga
 Göransson Tony, Draget 1, 450 45 Bohus-Malmön, tig@globalnet.net
 Hallenberg Berit, Valinge Lundby 37, 432 92 Varberg
 Hallenberg Björn, Valinge Lundby 37, 432 92 Varberg
 Hallingbäck Tomas, Körsbärsvägen 7, 741 31 Knivsta, 018-34 35 12/67 24 67,
 Tomas.Hallingback@dha.slu.se
 Hansson Jesper, Flogstaavägen 57B, 752 73 Uppsala, 018-46 43 01,
 jesper@hansson.tc
 Hansson Kenneth, Enebobacken 3, 511 58 Kinna
 Hassel Kristian, Jarleveien 3c, N-7041 Trondheim, Norge
 Hedenäs Lars, Lillhagsvägen 8 BV, 124 71 Bandhagen, 08-99 23 51/51 95 42,
 Lars.Hedenas@nrm.se
 Hedman Irja, Lintorpsv. 6, 135 47 Tyresö
 Henäng Gullmar, Drottning Kristinas väg, 193 35 Sigtuna, 08-96 60 20/51 78 87
 Herber Ingemar, Majgårdsvägen 7, 141 44 Huddinge, 08-746 70 97,
 ingemar.herber@swipnet.se
 Holst Olle, Uardavägen B:105, 224 71 Lund, 046-120708/222 98 44 Mobil 0705-212,
 Olle.Holst@djingis.se
 Hylander Kristoffer, Älvans väg 83, 907 50 Umeå, 090-719310,
 kristoffer.hylander@irrblosset.se
 Hytteborn Håkan, Meshattvägen 1, 756 52 Uppsala,
 Hakan.Hytteborn@chembio.ntnu.no
 Högström Stig, Stjärngatan 11, 621 41 Visby, 0498-21 40 63
 Jacobson Conny, Ronnebyvägen 15, 121 52 Johanneshov, 08-6596322, 070-
 6204703, Coja@swipnet.se
 Jannert Bertil, Bestorp Lyckebo, 521 30 Falköping, 0515-183 26,
 bjannert@algonet.se
 Jensen Henrik E., Augustagade 7 3th, 2300 Köpenhamn S, Danmark,
 H.E.Jensen@private.dk
 Jerkeman Bo, Fasanvägen 45, 195 33 Märsta, 08-591 194 12/018-34 70 00
 Johansson Agne, Mäsebo, 340 12 Annerstad, 035-810 35
 Johansson Eva, Blommagårdsvägen 14C, 342 34 Alvesta, 0472-14803
 Johansson Johanna, Flogstavägen 57D, 752 73 Uppsala, 018-26 01 31,
 freulein_im@hotmail.com
 Johansson Kurt-Anders, Henrik Gjutes G. 36B, 541 45 Skövde, johansson.kurt-
 anders@telia.com
 Johansson Ove, Eggegrundsv. 12, 1 tr, 121 56 Johanneshov, Ove.Joh@telia.com

Johansson Thomas, Jutnabbevägen 19, 392 36 Kalmar, 0480-695 79,
 johansson.thomas@telia.com
 Jonson Mats, Forskarbacken 19:005, 104 05 Stockholm, 08-6733429,
 MFJ@home.se
 Jonsson Bengt Gunnar, Gammelvägen 30, 857 51 Sundsvall, 060-552312,
 bege.jonsson@telia.com
 Karlsson Bo, Måsvägen 26, 641 93 Katrineholm
 Karlsson Bo Erik, Lindödjupsvägen 46, 593 93 Västervik
 Karlsson Sven, Ekeberg Nästa, 331 95 Värnamo, 0370-280 78
 Karström Mats, Älvvägen 4, 960 30 Vuollerim, 0976-101 20, mats.karstrom@snf.se
 Kavcic Maria, Skärlagsgatan 13, 619 30 Trosa, f66mk8e0@students.su.se
 Kellner Olle, Skogsslingan 35, 806 42 Gävle, 026-12 44 09/17 10 00,
 Olle.Kellner@x.lst.se
 Knutsson Tommy, Ned. Västerstad 111, 380 62 Mörbylånga, 0485-420 14,
 tommy.knutsson@mailbox.hogia.net
 Kristensson Gerhard, Dekanvägen 8, 240 10 Dalby, 046-20 21 85/222 45 62,
 Gerhard.Kristensson@telia.com
 Lekberg Åke, Nathans Backe 4, 443 72 Gråbo, 031-27 46 83
 Liljewall Emma, Ankargatan 12, 414 61 Göteborg
 Lindh Magnus, Karlsrogatan 13 V 17, 752 38 Uppsala, Magnus.Lindh@Borealis.nu
 Lindström Åke, Vårby gränd 30, 702 28 Örebro, 019-24 40 49
 Lonnstad Jenny, Björkbacksvägen 36, 168 69 Bromma
 Lundkvist Håkan, Frösslunda 3080, 380 62 Mörbylånga, 0485-440 83,
 hakan.lundkvist@teila.com
 Lyckegård Hannele, Stallvägen 17B, 423 55 Torslanda, barajag_puss@hotmail.com
 Löbel Swantje, Flogstavägen 59E, 752 73 Uppsala, 018-460643, 018-471 28 70,
 Swantje.lobel@ebc.uu.se
 Löfgren Lars, Storgatan 56, 732 00 Arboga, 0589-139 98
 Löfgren Malin, Bondvägen 146, 136 75 Haninge, 08-7760103 / 08-6446105,
 malin.lofgren@snf.se
 Löfgren Per, Bärnstensvägen 32, 907 41 Umeå, 090-19 10 56,
 Per.Lofgren@resgeom.slu.se
 Lönnell Niklas, Box 25195, 750 25 Uppsala, 070-5745796,
 Niklas.Lonnell@telia.com
 Lövgren Esse, Älgrytevägen 258, 127 30 Skärholmen, 08-97 34 55,
 Esse.Lovgren@swipnet.se
 Malmsten Anders, Blomstigen 3, 424 37 Angered, amalmsten@gfs.gu.se
 Mebus Fabian, Vis Vaskinde, 621 72 Visby, 0498-213603, fabian.mebus@svsi.svo.se
 Missouri Botanical Garden, Library, P.O. Box 299, St Louis, Mo 63166-0299, USA
 Moen Gudmund, Skoleveien 17, 7600 Levanger, Norge, 0047 740 80895
 Molin Maria, Fältvägen 15, 291 39 Kristianstad, 044-20 01 01,
 maria.molin@telia.com
 Natural History Museum, Cromwell Road, South Kensington, London, England
 Nicklasson Allan, Fogdegatan 6, 352 36 Växjö, 0470-109 19
 Nilsson Christer, Sandbackav. 18D, 903 46 Umeå
 Nilsson Erling, Centralgatan 17C, 952 34 Kalix, 0923-137 08

Nilsson Nils-Otto, Snärshult 5112, 280 22 Vittsjö, 0451-250 45
 Nilsson Ulf, Koppersvägen 42, 444 42 Stenungsund
 Nohlgren Eva, Södra Klaragatan 1, 653 40 Karlstad, nohlgren.hem@utfors.se
 Nordin Lars-Thure, Makrillvägen 115, 815 45 Tierp, L-T.Nordin@swipnet.se
 Nordin Ulrika, Ede 1400, 830 47 Trångsviken, 0640-26027,
 ulrika.nordin@minmail.net
 Norell Bo, Tredje Tvärgatan 24A, 802 84 Gävle
 Norin Mats, Mackmyravägen 40A, 818 32 Valbo, 026-13 23 53, 070-337 91 95,
 m.norin@telia.com
 Nyman Per Olof, Mätaregränden 4, 226 47 Lund, 046-13 05 88/222 81, per-
 olof.nyman@biokem.lu.se
 Olausson Erik, Bokgatan 12, 462 52 Vänersborg, 0521-199 88,
 erik.olausson@telia.com
 Oldhammer Bengt, Oljonsbyn 5290, 794 92 Orsa, 0250-422 17/0248-101 85
 Oterhals Age, Björgelien 96 L29, N-5141 Fylingsdalen, Norge
 Owe-Larsson Björn, Arbetargatan 23 A 1tr, 112 45 Stockholm, 08-652 59 08/728 78
 10, bjorn.owe-larsson@neuro.ki.se
 Paltto Heidi, Afzegården 21, 521 98 Broddetorp, 0500-49 13 13, Heidi.Paltto@pro-
 natura.net
 Pedersen Arne, Snippen 19 F, N-0566 Oslo 5, Norge, 02-37 00 40
 Pedersen Niklas, Smithsväg 6A, 132 39 Saltsjö-Boo, 08-747 83 87/16 37 64,
 Niklas.Pedersen@botan.su.se
 Perjons Yngve, Fiolvägen 6B, 780 41 Gagnef, 0241-522 55
 Persson Helena, Lingonvägen 4A, 806 35 Gävle, helenapersson75@hotmail.com
 Persson Kristian, Villavägen 3, 748 50 Tobo, 0295-34011,
 kristian.persson@mv.slu.se
 Petterson Bengt, Trollsåsen 2920, 830 44 Näliden, 0640-208 45, varglav@telia.com
 Pettersson Arne, Järnvägsgatan 49, 621 46 Visby, 0498-21 41 29/070-5218007,
 p.arne.pettersson@telia.com
 Pettersson Tommy, Maren, L5, 643 95 Vingåker
 Pfern Gun, Nyponvägen 20, 260 40 Viken, gun.pfern@swipnet.se
 Rautenberg Anja, Sturegatan 12B, 2tr, 753 14 Uppsala
 Reese Naesborg Rikke, August Södermans väg 16, 756 49 Uppsala,
 rikke_rn@hotmail.com
 Rosenberg Olof, Seminariegatan 15 II, 752 28 Uppsala
 Rydin Håkan, Avd. för växtekologi, Villavägen 14, 752 36 Uppsala, 018-471 28 54,
 Hakan.Rydin@ebc.uu.se
 Schmitt Alf, Fuse skola, 574 95 Björköby, 0380-911 31/78 861, schmitt.alf@telia.com
 Sjöberg Annelie, Måsvägen 6A, 227 33 Lund, 046-2112108,
 annelie.sjoberg@activebiotech.com
 Sjögren Alva, Linnégatan 11B, 753 32 Uppsala
 Sjögren Frida, Linnégatan 11B, 753 32 Uppsala
 Sjögren Jörgen, Linnégatan 11B, 753 32 Uppsala, 018-12 07 53,
 jorgen.sjogren@nvb.slu.se
 Sjöqvist Olle, Nybohovsbacken 52, 117 64 Stockholm
 Skarp Erik, Roslagsgatan 13, 113 55 Stockholm, 08-612 80 82, erik.skarp@telia.com

Skarp Liselott, Vårfrugatan 9C, 745 34 Enköping, Liselott_Skarp@hotmail.com
 Stenholm Jakobsen Rune, Triogatan 10/213, 656 36 Karlstad, 073-229281,
 fjaeril@hotmail.com
 Stridvall Anita, Lextorpsvägen 655, 461 64 Trollhättan, 0520-726 50,
 ls@public.leissner.se
 Stridvall Leif, Lextorpsvägen 655, 461 64 Trollhättan
 Sundberg Sebastian, Eriksgatan 11B, 2tr, 752 18 Uppsala, 018-54 82 50/471 28 53,
 sebastian.sundberg@ebc.uu.se
 Sundh Lennart, Hasselgatan 15, 521 30 Falköping, lennart.sundh@ebox.tninet.se
 Sundholm Karl-Joel, Kättilsboda PI 855, 373 00 Jämsjö, 0455-551 08,
 karljoel.sundholm@2.sbbs.se
 Svensson Christer, Källarbäcksvägen 43, 757 52 Uppsala
 Svensson Måns, Rackarbergsgatan 38:315, 752 32 Uppsala
 Sveriges Lantbruksuniversitet, Ultunabiblioteket, Box 7071, 750 07 Uppsala
 Sättlin Bengt, Trekanten 38, 825 31 Iggesund
 Södermanlands län Länsstyrelsen i, Biblioteket, 611 86 Nyköping
 Söderström Lars, NST, NTNU, N-7491 Trondheim, Norge
 Sögård Peter, Åbacka Horn, 540 15 Våring, 0500-44 11 36
 Taskinen Urpo, Byvägen 51, 957 23 Juoksengi, 0927-21002, 070-6295802,
 urpo.taskinen@snf.se
 Thoreström Peter, Bringetofta prästgård, 576 91 Sävsjö, 0382-53133,
 Thygesen Poul, Verkmästareg. 34, 745 39 Enköping, Poul.Thygesen@swipnet.se
 Tyler Torbjörn, Bredgatan 12B, 243 32 Höör, torbjorn.tyler@sysbot.lu.se
 Ulfwi Monica, Rindögatan 25, 115 58 Stockholm, 08-662 66 14,
 Valkonen Jari, Kungsgatan 37C, 753 21 Uppsala, jari.valkonen@vbiol.slu.se
 van den Brink Rune, Åsby gård, 610 55 Stigtomta, 0155/940 88,
 fam.vandenbrink@telia.com
 Vanhoenacker Didrik, Bagartorpsringen 80, 8tr, 170 65 Solna, 08-624 23 14,
 didrik@botan.su.se
 Wadstein Magnus, Eken, Hulta, 585 96 Linköping, magnus.wadstein@svsog.svo.se
 Wahlström Krister, Backgatan 16, 341 39 Ljungby, 0372-142 76,
 krister.wahlstrom@svsfg.svo.se
 Weibull Anki, Torstuna Hyvlinge 3, 740 83 Fjärdhundra
 Weibull Henrik, Torstuna Hyvlinge, 740 83 Fjärdhundra, 0171-41 22 50/ 0702-63 63
 66, Henrik.Weibull@naturcentrum.se
 Weibull Silka, Torstuna Hyvlinge, 740 83 Fjärdhundra, 0171-41 22 50/0702-63 63 66
 Welandar Jonas, Väderkvarnsgatan 42 C, 753 26 Uppsala, 018-69 26 50/67 22 65,
 Jonas.Welandar@nvb.slu.se
 Werner Ebba, Plönegatan 20, 302 35 Halmstad, wwerner@telia.com
 Wessman Anders, Högåsvägen 225, 741 41 Knivsta
 Westerlund Jaana Sippola, Poppelgatan 11, 234 37 Lomma
 Westerström Sten, Grinnekullegatan 255, 417 42 Göteborg, 031-55 17 15
 Widhe Sten, Kärrvägen 32, 737 49 Fagersta
 Wiklund Karin, Dalby Hässle, 755 91 Uppsala, 018-38 22 37,
 Karin.Wiklund@ebc.uu.se
 Wilhelmsson Per, S Koltorpsgatan 36A, 571 39 Nässjö, 0380-195 18/181 10

Wågström Karin, Furubjers, 620 33 Tingstäde, 0498-27 42 66/29 26 64,
karin.wagstrom@svsi.svo.se
Åkerberg Michael, Broterassen 27, 197 31 Bro
Åkerström Henry, Västgötaresan 46, 2tr, 757 54 Uppsala, 018-42 21 63/018-16 38
43, henry.akerstrom@telia.com
Åström Marcus, Axtorpsvägen 42:107, 903 37 Umeå, Marcus.Astrom@eg.umu.se
Östsjö Arne, Madgårdsvägen 4, 370 22 Drottningkärr

Medlemmar per landskap

Blekinge

Ivar Björegren
Karl-Joel Sundholm
Arne Östsjö

Bohuslän

Sven Bergqvist
Evastina Blomgren
Tony Göransson

Dalarna

Peter Andréasson
Maria Elofsson
Gunnar Eriksson
Pell Algot Eriksson
Bengt Oldhammer
Yngve Perjons

Gotland

Hjalmar Croneborg
Stig Högström
Fabian Mebus
Arne Pettersson
Karin Wågström

Gästrikland

Anders Delin
Nicklas Gustavsson
Olle Kellner
Bo Norell
Mats Norin
Helena Persson

Göteborg

Magdalena Andersson
Johan Dahlberg

Marie-Louise Fagerström

Vikki-Jane Forbes
Sven Fransén
Bertil Gilsenius
Åke Lekberg
Emma Liljewall
Hannele Lyckegård
Anders Malmsten
Ulf Nilsson
Sten Westerström

Halland

Lars-Åke Flodin
Örjan Fritz
Kjell Georgson
Berit Hallenberg
Björn Hallenberg
Ebba Werner

Hälsingland

Bengt Sättlin

Jämtland

Ulrika Nordin
Bengt Petterson

Lappland

Mats Karström
Urpo Taskinen

Medelpad

Bengt Gunnar Jonsson

Norrbottn

Erling Nilsson

Närke

Michael Andersson
Åke Lindström

Skåne

Monica Andersson
Ulf Arup
Linda Birkedal
Leif Björkman
Stig Blixt
Nils Cronberg
Olle Holst
Gerhard Kristensson
Maria Molin
Nils-Otto Nilsson
Per Olof Nyman
Gun Pfern
Annelie Sjöberg
Torbjörn Tyler
Sippola Westerlund Jaana

Småland

Johan Asplund
Uno Björkman
Per Darell
Tomas Fasth
Helena Gralén
Agne Johansson
Eva Johansson
Sven Karlsson
Bo Erik Karlsson
Allan Nicklasson
Alf Schmitt
Peter Thoreström
Krister Wahlström
Per Wilhelmsson

Stockholm

Jan Andersson
Johan Berg
Jan Edelsjö
Gillis Een
Joakim Ekman
Lars Ekqvist
Lars Hedenäs
Irja Hedman
Gullmar Henäng
Ingemar Herber
Conny Jacobson
Bo Jerkeman
Ove Johansson
Mats Jonson
Jenny Lonnstad
Malin Löfgren
Esse Lövgren
Björn Owe-Larsson
Niklas Pedersen
Olle Sjöqvist
Erik Skarp
Monica Ulfwi
Didrik Vanhoenacker
Södermanland
Torsten Carlsson
Bo Karlsson
Maria Kavcic
Länsstyrelsen i
Södermanlands län
Tommy Pettersson
Rune van den Brink
Michael Åkerberg

Uppland

Ingvar Backéus
Niklas Bengtsson
Bengt Birath
Tobias Ekendahl
Stefan Eklund
Lena Gustafsson
Tomas Hallingbäck
Jesper Hansson
Håkan Hytteborn
Johanna Johansson
Magnus Lindh
Swantje Löbel

Niklas Lönnell

Rikke Reese Naesborg
Lars-Thure Nordin
Kristian Persson
Anja Rautenberg
Olof Rosenberg
Håkan Rydin
Alva Sjögren
Frida Sjögren
Jörgen Sjögren
Liselott Skarp
SLU Artdatabanken
Sebastian Sundberg
Christer Svensson
Måns Svensson
Sveriges Lantbruksuniversitet
Poul Thygesen
Jari Valkonen
Anki Weibull
Henrik Weibull
Silka Weibull
Jonas Welandar
Anders Wessman
Karin Wiklund
Henry Åkerström

Värmland

Sven Fransson
Rune Stenholm Jakobsen
Eva Nohlgren
Västerbotten
Mats Dynesius
Nils Ericson
Kristoffer Hylander
Per Löfgren
Christer Nilsson
Marcus Åström

Västergötland

Kjell Andersson
Leif Andersson
Leif Appelgren
Per-Arne Arulf
Peter Carlsson
Jan Eriksson
Ingvar Fredriksson

Rustan Glans

Amie Gustavsson
Ragne Gustavsson
Siv Gustafsson
Kenneth Hansson
Bertil Jannert
Kurt-Anders Johansson
Erik Olausson
Heidi Paltto
Anita Stridvall
Leif Stridvall
Lennart Sundh
Peter Sögård

Västmanland

Lars Bohlin
Christina Flint
Ingvar Granqvist
Lars Löfgren
Sten Widhe

Öland

Thomas Johansson
Tommy Knutsson
Håkan Lundkvist

Östergötland

Janne Andersson
Göran Brorsson
Åke Bruhn
Magnus Wadstein

Utland

William R Buck
August H. Bjarnason
Kell Damsholt
Lutz Eckstein
Urban Gunnarsson
Kristian Hassel
Henrik E. Jensen
Missouri Botanical Garden
Gudmund Moen
Natural History Museum
Age Oterhals
Arne Pedersen
Lars Söderström

Årsmötesprotokoll 2004

Protokoll fört vid Mossornas Vänners årsmöte. Stocklycke, Omberg 2004-04-24

Närvarande: Niklas Lönnell, Karin Wiklund, Johan Dahlberg, Per-Arne Arulf, Bertil Jannert, Bo Karlsson (Katrineholm), Gerhard Kristensson, Lars-Åke Flodin, Leif Appelgren, Bo Karlsson (Västervik), Ingemar Herber, Henry Åkerström, Peter Carlsson, Magnus Wadstein.

1. Årsmötet öppnades av föreningens ordförande Niklas Lönnell.
2. Dagordningen godkändes.
3. Till mötesordförande valdes Niklas Lönnell.
4. Till mötessekreterare valdes Karin Wiklund.
5. Till justeringsperson valdes Peter Carlsson.
6. Föregående protokoll godkändes.
7. Balans- och resultaträkning redovisades och kassören rapporterade att ekonomin är god. Det beslutades att medlemsavgiften för 2005 ska vara oförändrad, d.v.s. 70 kr. Styrelsen fick i uppdrag att utreda kostnaderna för utskick av Myrinia till utlandet och fastställa avgiften för medlemmar bosatta utanför Sverige.
8. Räkenskaper för 2003 har granskats, och befunnits utan anmärkning, av revisorssuppleant Nils Cronberg. Revisionsberättelsen lästes upp.
9. Styrelsen beviljades ansvarsfrihet för 2003.

10. Till ny styrelse valdes: Niklas Lönnell (ordförande), Per Darell (vice ordförande), Olle Holst (sekreterare), Karin Wiklund (kassör), Henrik Weibull (kursansvarig), Jörgen Rudolphi (exkursionssekreterare), Henry Åkerström (försäljningsansvarig), Kristoffer Hylander (hemsidesansvarig), Tomas Hallingbäck (ledamot).

11. Myrinias redaktion kommer liksom förra året att bestå av Niklas Lönnell, Henrik Weibull och Conny Jacobsson.

12. Nils Cronberg valdes till revisor och Urban Gunnarsson till revisorsuppleant.

13. Till valberedning valdes Leif Appelgren och Gerhard Kristensson.

14. Myrinias redaktion rapporterade att det varit svårt att få in tillräcklig mängd manus samt att redaktionen haft svårt att hinna med att färdigställa fyra nummer per år. Under 2004 kommer det att bli två fylliga nummer där ambitionen är att ha färguppslag.

15. Under övriga frågor diskuterades möjligheten att scanna in gamla Myrinia för att de ska kunna läggas ut på hemsidan. Frågan undersöks vidare. Försäljningsansvarig rapporterade att föreningen har kvar 70-80 ex av vitmosssfloran och att dessa bör räckas 2004 och 2005. Styrelsen utreder om vitmosssfloran ska revideras och tryckas om. Höstens exkursion planeras till sydvästra Värmland.

16. Ordföranden förklarade årsmötet avslutat.

Vid protokollet: Karin Wiklund
Justeras: Peter Carlsson

MYRINIAs redaktion och instruktioner till författare

Henrik Weibull, Torstuna Hyvlinge, SE-740 83 Fjärdhundra, tel 0171-41 22 50, h.weibull@telia.com

Niklas Lönnell, Box 25 195, SE-750 25 Uppsala, 070-5745796, niklas.lonnell@telia.com

Conny Jacobson, Ronnebyvägen 15, SE-121 52 Johanneshov, 070-620 47 03, coja@swipnet.se

Instruktion till författare

Vi accepterar manuskript skrivna på dator eller skrivmaskin. Eftersom det redaktionella arbetet underlättas betydligt om vi får manuskripten via dator vill vi gärna att den som har tillgång till dator använder denna möjlighet. Manuskript digitalt: kontakta Henrik Weibull innan du skickar över något digitalt material. Skicka inte stora filer (över 500 kB) med e-post utan att ha fått klartecken först. Vi kan ta emot bl.a. filformaten RTF (Rich Text Format) och Microsoft Word. Om du inte har möjlighet att använda e-post kan vi ta emot bl.a. 3,5" disketter för PC, CD-R och CD-RW (max 700 MB). Om du kontaktar oss via e-post räkna inte med att din epost kommit fram förrän du fått en bekräftelse från oss. Manuskript på

papper: Skriv på vitt A4-papper med 2,5 cm marginaler runt om. Skicka in två papperskopior av manuskriptet till Henrik Weibull.

Börja alltid manuskriptet med titeln på artikeln, följt av namn och adress på författaren/författarna. I slutet på artikeln ska eventuell citerad litteratur samlas under rubriken "Referenser". Här ska endast finnas sådan litteratur som nämns i artikeln och omvänt ska all litteratur som nämns finnas med. Figurer (d.v.s. teckningar, kartor och foton) numreras 1, 2, 3, etc. Figurtexter skrivs på separat sida i slutet. Tabeller numreras på samma sätt och placeras alla i slutet. Har du några frågor är du välkommen att höra av dig till redaktionen. Om du så vill kan redaktionen skriva en kort sammanfattning på engelska. Använd inga formateringar (fet, kursiv m.m.) eller andra finesser i ordbehandlingsprogrammet om du skriver på dator. Inkludera helst förslag till illustrationer med ditt alster. Vi förbehåller oss rätten att publicera inkomna manus via internet.

MYRINIA utges 2 gånger om året. Alla manuskript skickas till Henrik Weibull (adress ovan).